

“dosdoğru bir yol arayanlar için”

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi 2. Yıl 11. Sayı Ülfet Sayısı Rebülevvel 1446 Ekim 2024

Muhabbetle yetişen bir nesil

ÜLFET NESLİ

Ahlâkî Kavramlar - 2
HAKAN EMİN

05

Sahâbe ve Ülfet
ALİ EREN

27

Ebu Bekir (Radiyallâhu Anhu)
İBRAHİM YAHYA

41

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

“Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin”

3 Aylık e-Dergi

-Ücretsiz-

EKİM 2024

Ahlâk Sayısı

www.minhacdergisi.com

minhacdergisi@gmail.com

Telefon: 0501 362 15 10

Dergi içinde yer alan yazılardan ilgili
yazar mesûldür.

Kaynak gösterilerek kısmen ya da
tamamen alıntı yapılabilir.

ÜLFET NESLİ SAYISI

Minhâc Dergisi	DERGİ'DEN.....	01
Hakan Emin	AHLÂKÎ KAVRAMLAR (2).....	05
Enes Lütfü	MÜSLÜMANIN MÜLÜMAN ÜZERİNDEKİ HAKLARI.	17
Ali Eren	SAHABE VE ÜLFET.....	25
Hayreddin Gökçe	İSLÂMÎ MÜCADELEDE ÜLFET ANLAYIŞI..	29
Alaaddin Cihad	LUT KAVMİ VE EŞCİNSELLİK.....	35
İbrahim Yahya	EBÛ BEKİR RADİYALLÂHU ANH (1).....	41
Erdem Onur	ÜMMET VE ÜLFET.....	49
Ali Eren	BOŞ YAŞAR AMCA.....	53
Hakan Emin	NEFSİNE UYMA GARDAŞ.....	58

Dergi'den

Âlemlerin Rabbi el-Velî ve el-Vedûd olan Allâh'ü Teâlâ'nın ismiyle... Yarattığı zerrelerin adedince O'na hamd eder, nefislerimizin şerrinden yine O'na sığınır ve her daim O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Salât ve selâm; O'nun seçip şeref lendirdiği Nebimiz aleyhisselâm'ın, O'nun pak âlinin ve güzide ashâbının üzerine olsun.

Ey muvahhîd mü'minler!

Rabbimizin lütfu ve inâyetiyle Minhâc Dergisi olarak 11. sayımıza gelmiş bulunuyoruz. İslâm akîdesinin ve ahlâkının yayılmasını hedef alan güzide Dergimiz, bu sayısıyla ülfet kavramını, siz değerli okurlarıyla buluşturuyor.

Elhamdulillâhi hamden kesiran...

Dergimizin konusu olan ülfetin kısa bir tarifini yaparsak deriz ki: Ülfet, insânların birbirleriyle kalbî bağının olması, birbirlerine karşı muhabbeti inşâ ederek bunu ictimâî alana da yaymaları demektir. Ülfet bir nevi, kalpler arasında manevî köprüler kurarak, halkı toplumsal kaynaşma ve dayanışmaya kılavuzlar ve götürür.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ toplumsal birlikteliğe ve kaynaşmaya önem vermiş ve Müslümanların birlik ve uyum içerisinde bir hayât sürmelerini istemiştir. Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle geçmektedir:

“Hep birlikte Allâh'ın ipine sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin.” [Âli İmrân: 3/103]

Âyetin devamında Rabbimiz ülfetin önemini vurgulayarak şöyle buyurmuştur:

“Allâh’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de O, kalplerinizi ülfetle birleştirmişti. İşte O’nun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz.” [Âl-i İmrân: 3/103] Hiç şüphesiz ki kalpler arasına ülfet koymak Allâh’u Teâlâ’nın kullarına olan bir nimetidir.

Rasûlullâh aleyhisselâm ise şöyle buyurmaktadır:

“Aranızın kötü olmasından sakının. Çünkü bu mahvedici (bir hâl)dir.” [Tirmizî]

Kur’ân’da ve Sünnet’te belirtildiği üzere Müslümanların aralarında sevgi bağı kurmaları ve bu sevgi bağına bozacak hallerden kaçınmaları emredilmiştir. Ülfet, Müslümanların hayatlarının güzelleşmesine vesile olur. Çünkü hayâtın güzelliğinin birçoğunun, insânların birbiriyle kurdukları dostluk ve yardımlaşmadan kaynaklandığı bilinir. Müslümanlar arasında ictimâî dayanışma arttıkça Allâhû Teâlâ’nın rahmeti de artar. Allâh’ın rahmetinin olduğu yerde ise hayırlar çoğalır, şerler ise yok olur.

Değerli okurlarımız!

Müslümanların gücünün vahdette ve ülfette olduğunu bilen yeryüzü tağutları gün be gün oyunlar kurmakta, desiseler düzenlemektedirler. Müslümanların arasında, ülfeti bozup düşmanlığı yaymak istemektedirler. İslâm düşmanları her ne kadar şeytânî planlar kursa da el-Vedûd olan Rabbimiz onların tuzaklarını başlarına geçirmeye kadir. Rabbimizin buyruğunda geçtiği üzere:

“Onlar tuzak kurdular. Allâh da onlara tuzak kurdu. Allâh, tuzak kuranların en hayırlısıdır.” [Âl-î İmrân: 3/54]

Bu noktada Müslümanların uyanık olmaları kaçınılmaz bir gerçektir. İslâm düşmanları planlarında ciddiye Müslümanların gafil kalmaları söz konusu olamaz. Ümmet için ülfet içinde cem olma vaktidir.

Bu şuurla, sizleri, Müslümanlar arasında ülfetin yayılmasını dert edinmiş değerli yazarlarımızın yazılarıyla baş başa bırakıyoruz. Rabbimizden niyâzımız, yazılarımızı başta sahiplerine ardından da sizlere faydalı kılar.

Nice sayılarda ülfet üzere buluşabilmek temennisiyle, sizleri amelleri ve emânetleri zâyî etmeyen Allâh’u Teâlâ’ya emânet ediyoruz.

Selâm ve duâ ile...

fi emânillâh.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

KAVRAMLARIN TAHLİLİ

AHLÂKÎ KAVRAMLAR -2

Hakan Emin

Âlemlerin Rabbine hamd, O'nun ahlâkî azîm Nebî'sine, güzide âline ve ashâbına da salât ve selâm olsun. Rabbimizin izni ve ismiyle sözlerimize başlıyoruz. Değerli okurlarımız! İkrâm sahibi Rabbimizin lütfuyla Minhâc Dergisi'nin 11. sayısında yine sizlerle birlikteyiz. Geçen sayımızda 10 kavramla ahlâkî kavramları tanıtmaya başlamıştık. Bu yazımızda da yeni 10 kavramla birlikte **"Ahlâkî Kavramlar"** serisine devam ediyoruz. Rabbimiz bize ve bizden sonrasına, okuyana ve yaşayana hayırlı ve faydalı eylesin. Allâhumme âmin.

Gayret bizden, tevfiik en-Nasîr olan Rabbimizdendir.

(11) Hilm:

Hilm, nefse hâkim olmak, öfkeyi yenmek, kızgınlıktan uzak durarak, kötülüğe iyilik ve yumuşaklık ile karşılık vermektir. Hilm, Allâh'ü Teâlâ'nın ve O'nun Rasûlü'nün sevdiği bir vasıftır. Hilm, Allâh'ü Teâlâ'nın rızasını ve cennetini kazanmaya vesiledir. Hilm, enbiyânın vasıflarındandır.

Kur'ân-ı Kerîm'de seçilen tevhîd ehlinin vasıfları bildirilmiştir. Örneğin; İbrâhîm aleyhisselâm için Rabbimiz şöyle buyurmuştur: **"Şüphesiz İbrâhîm, çok içli, yumuşak huylu bir kişiydi."** [Tevbe: 9/114]

Yine oğlu, İsmâîl aleyhisselâm'dan bahsedilen âyette ise; **"O'nu halim bir oğulla müjdeledik."** [Saffat: 37/101] buyurulmuştur. Ayrıca Nebîmiz aleyhisselâm da insânların en halimiydi. O, hiçbir zaman kendi nefesine göre hareket etmemiş, nefsi için intikam almamıştır. Nebîmiz aleyhisselâm sahâbîlerinden birine; **"Allâh'ın sevdiği iki özellik sende var: Hilm ve tedbirli olmak."** [Müslim] dediği rivâyet edilmiştir. Rabbimiz, el-Halîm'dir; hilmi ve hilm ehlini sevmektedir. Hilm, kişinin güçlü bir iradeye sahip olduğunun göstergesidir. Nebîmiz aleyhisselâm şöyle buyurmuştur: **"Güçlü, insânları yenen değildir. Şüphesiz güçlü, öfke anında nefesine hâkim olandır."** [Müslim] Hilmin zıttı olarak ise öfkeyi görebiliriz. Öfkeyse; **"yerilen öfke"** ve **"övülen öfke"** olmak üzere

re iki kısma ayrılır. Yerilen öfke, kişinin olur olmaz her yerde nefsi için öfkelenmesidir. Böyle bir öfke dînen hoş karşılanmamıştır. Rabbimiz kitâbında Müslüman kulları için; **“Onlar bollukta da darlıkta da Allâh yolunda harcarlar, öfkelerini yenerler, insânları affederler. Allâh işini güzel yapanları sever.”** [Â-i İmrân: 3/134] **“Onlar büyük günahlardan ve hayâsızlıklardan kaçınırlar, öfkelendiklerinde dahi bağışlarlar.”** [Şûra: 42/37] buyurmuştur. Nebîmiz aleyhisselâm da kendisinden tavsiye isteyen birisine iki defa; **“Öfkelenme!”** [Buhârî] buyurarak nasihat etmiştir. Övülen öfkeyse, Allâh’u Teâlâ için öfkelenmektir. Müslüman, hilm sahibi olması gerektiği gibi, yine gerektiğinde de Allâh’u Teâlâ için öfkelenmelidir. Zira Allâh için sevmek ve yine Allâh için buğz etmek îmândandır. **“el-Hubbu fillâh ve’l-buğzu fiilâh”** İslâm’ın sağlam kulbudur. Bera bin Azib radiyallâhu anhu’dan şöyle rivâyet olunur: **“Biz, Allâh Rasûlü’nün yanında oturuyorduk. Rasûlullâh buyurdu ki: ‘İslâm’a en iyi bağlayan şey nedir?’ Sahâbîler; ‘Namazdır.’ dediler. Peygamberimiz; ‘Cevâbınız güzel fakat o değildir.’ Sahâbîler; ‘Zekât vermektir.’ dediler. Peygamberimiz dedi ki: ‘Cevâbınız güzel fakat o da değildir.’ Sahâbîler; ‘Ramazan orucudur.’ dediler. Peygamberimiz; ‘Cevâbınız güzel, fakat o da değildir.’ dedi. Sahâbîler; ‘Hacca gitmektir.’ dediler. Peygamberimiz; ‘Cevâbınız güzel fakat o da değildir.’ dedi. Sahâbîler; ‘Cihâddır.’ dediler. Peygamberimiz; ‘Cevâbınız güzel, fakat o da değildir. Muhakkak ki İslâm’a en iyi bağlayan şey, Allâh için sevmek Allâh için buğz etmektir.”** [Ahmed ibn Hanbel] Yine Ne-

bîmiz aleyhisselâm; **“İbâdetlerin en kıymetlisi, Allâh için sevmek ve Allâh için düşmanlıktır.”** [Ebu Dâvûd] buyurmuştur. Rabbimizin öfkelendiği şeylere ve kişilere karşı da öfkelenmek îmândandır. Hak dâveti kabul etmeyenlere Hûd aleyhisselâm şöyle demiştir: **“Üzerinize Rabbinizden bir öfke ve bir azâb inmektedir.”** [A’râf: 7/71] Rabbimizin öfkelendikleri ve üzerlerine azâb inenler sevilemezler. Bilinmeli ve îmân edilmelidir ki; Allâh’u Teâlâ’nın öfkesi en büyük öfkedir ve O’nun gazabı, azâbı ve lâneti de kâfirlerin üzerindedir. **“Allâh’ın lâneti kâfirlerin üzerine olsun.”** [Bakara: 2/89] **“Şüphesiz, inkâr edip kâfir olarak ölenler, Allâh’ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti bunların üzerindedir.”** [Â-i İmrân: 3/87]

(12) Rıfk:

Rıfk, yumuşak ve müsamahakâr olup, yersiz sertlik, şiddet ve aşırılıktan uzak durmaktır. Müslüman’ın güzel vasıflarından olan rıfk; Allâh’u Teâlâ’nın sevdiği bir özelliktir. Âyet-i kerîmelerde de şöyle buyrulmuştur: **“Sen af yolunu tut. İyiliği emret ve cahillerden yüz çevir.”** [A’râf: 7/199] **“İyilik ile kötülük bir olmaz. Kötülüğü en güzel şekilde sav. Bir de bakarsın ki, seninle arasında düşmanlık bulunan, sanki sıcak bir dost oluvermiştir.”** [Fussilet: 42/34] Rabbimiz, rıfkı kullarından istediği gibi, yine seçilmiş elçiler de Allâh’ın kullarına rıfkla muamelede bulunmuşlardır. Rıfk, enbiyânın vasıflarındandır. Nebîmiz aleyhisselâm da rıfk ehliydi. Enes radiyallâhu anhu şöyle demiştir: **Rasûlullâh ile birlikte yürüyordum, üzerinde Necrân kumaşından mâmûl kalın kenarlı bir cübbe vardı. Derken kendisine bir bedevî**

yetişerek Rasûlullâh'ın cûbbesinden şiddetle çekti. Rasûlullâh'ın boynunun yanı başına baktım, bedevînin şiddetle çekmesinden cûbbenin kenarı iz bırakmıştı. Sonra bedevî; “Yâ Muhammed! Allâh'ın sende bulunan malından bana bir şeyler verilmesini emret!” dedi. Bunun üzerine Rasûlullâh, ona bakarak güldü, sonra kendisine ihsân verilmesini emir buyurdu.” [Müslim] Ebu Hureyre radiyallâhu anhu'dan nakledilen diğer bir rivâyetse şöyledir: “Rasûlullâh mescidde otururken bir bedevî içeri girdi. İki rekât namaz kıldı. Namazı bitirdikten sonra; “Ey Allâh'ım! Bana ve Muhammed'e merhamet eyle, bizden başka kimseye merhamet etme!” dedi. Allâh Rasûlü ona döndü ve “Geniş olanı daralttın.” buyurdu.

Fazla zaman geçmeden bedevî mescidde küçük abdestini bozdu. İnsânlar öfkelenerek ona doğru koşturdular. Rasûlullâh; “Üzerine bir kova su dökün.” dedi ve şöyle devam etti; “Siz kolaylaştırıcı olarak gönderildiniz, zorlaştırıcı olarak değil.” [Tirmizî] Nebîmiz aleyhisselâm kendisi kolaylaştırıp zorlaştırmadığı gibi sahâbîlerine ve ümmetine bunu tavsiye etmiştir: “Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız. Müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.” [Buhârî, Müslim] Bu iki bedevî olayında da biz, Nebîmiz aleyhisselâm'ın güzel ahlâkını ve ona bağlı olarak büyük rıfkını görmekteyiz. Sahâbe de Nebîmiz aleyhisselâm'ı bize tanıtırken şöyle tanıtmışlardır: “O, kendi nefsi için hiçbir zaman intikam almazdı; ancak Allâh'ın haramları çiğnendiğinde, Allâh için intikam alırdı.” [Buhârî] Rabbimiz de Nebîmiz aleyhisselâm'dan bahsederken: “Sen onlara sırf Allâh'ın lütfu sayesinde yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı

kalpli olsaydın, hiç şüphesiz etrafından dağılır giderlerdi. Onları affet, onların bağışlanmasını dile, iş hakkında onlara danış, karar verince de Allâh'a güven, doğrusu Allâh kendisine güvenenleri sever.” [Â-i İmrân: 3/159] buyurmuştur. Rabbimiz Refik'tir, rıfk sahibidir. “şüphesiz ki Allâh, Refiktir. Bütün işlerde rıfkı sever.” [Buhârî, Müslim] Kullarının da rıfk ehli olmalarını ister. Zaten kitâbımızda da Müslümanlar, kendi aralarında birbirlerine karşı merhamet ve rıfk ile hareket etmeleriyle anılmışlardır. “Muhammed, Allâh'ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler.” [Feth: 48/29] “Ey İmân edenler! Sizden herkim dîninden dönerse; Allâh, kendisinin onları sevdiği, onların da kendisini sevdiği, mü'minlere karşı alçakgönüllü, kâfirlere karşı ise onurlu ve güçlü, Allâh yolunda cihâd eden ve hiçbir kınayanın kınamasından korkmayan bir topluluk getirecektir. Bu Allâh'ın bir lütfudur ki, onu dilediğine verir. Allâh'ın lütfu ve nimeti geniştir, O bilendir.” [Mâide: 5/54] Rıfk sahibi kişi, Allâh'u Teâlâ'nın izniyle dünyâda ve ahirette birçok mükâfata nâil olur. Rabbimizin beyânı üzere, dışmanlar bile dost olabilirler. Bizler bunun örneklerini Nebîmiz aleyhisselâm aleyhisselâm'ın hayâtını incelediğimizde görmekteyiz. O'nun dışmanları bile bir müddet sonra; “Anam-babam Sana fedâ olsun!” demiş ve Nebîmiz aleyhisselâm da onları bağrına basmıştır. Nebîmiz aleyhisselâm, rıfkı ve rıfk ehlini seven Rabbimizin rıfk sahibi kullarının cehenneme haram kılındığını bizlere şöyle bildirmiştir: “Kimin cehenneme girmesinin haram kılındığını size bildireyim mi? Ya da cehennemin kime haram kılındığını size bildireyim mi?

Cehennem, tüm anlayışlı, nazik, yumuşak ve kolaylaştırıcı kimselere haram kılındı.” [Tirmizî, Ahmed] Hadiste de buyrulduğu üzere er-Refîk olan Rabbimiz, rıfk sahibi kullarını cehennemden koruyacaktır. Bu rıfk ehline verilen büyük bir mükâfattır. Nebîmiz aleyhisselâm da rıfk üzere olup, ümmetine rıfk ile muamele edenlere duâ ederek; **“Ey Allâh’ım! Kim, ümmetimin işlerine velâyet eder ve onlara rıfk ile muamele ederse, Sen de onlara refik ol.”** [Müslim] buyurmuştur. Rıfkı ve ehlini seven Rabbimiz, kaba, anlayışsız ve katı kalbli olmayı ise sevmemektedir. Muvahhîd bir Müslüman, Rabbimizin sevdiği özellikleri kendi üzerinde bulundurmaya gayret etmeli ve tüm canlılara karşı rıfk ile muamele etmelidir. Nebîmiz aleyhisselâm; **“Rıfkta mahrum kalan kimse hayırdan da mahrum kalır.”** [Müslim] buyurmuşken, gelin bizler de hayırlardan mahrum kalmayalım ve rıfkı hayât yapalım.

(13) Tevâzu:

Tevazu, insânlara karşı büyüklenmeyip, alçak gönüllü olmaktır. Tevâzu sahibine mütevâzı denir. Tevâzu, enbiânın vasıflarındandır.

Tüm seçilen tevahîd elçileri mütevâzıdır. Onların yolunu takip eden salih kişiler de mütevâzı olmaya çalışmışlardır. Tevâzunun zıttı ise kibirdir. Kibirse, şeytânın ve şeytânlaşanların vasfıdır. Müslüman, şeytândan ve onun vasıflarından kaçınmalıdır. Kur’ân’ı Kerîm’de: **“İşte ahiret yurdu, biz onu yeryüzünde büyüklük taslamayan ve bozgunculuk çıkarmayanlar için hazırlamışız. (En güzel) âkibet, takvâ sahiblerindir.”** [Kasas: 28/83] buyrulmuştur. Âyette de

belirtildiği üzere cennet büyüklük taslamayanların yurdudur. Kibirlierse Firavun’un, Karun’un ve Belam’ın yolundan ateşe gideceklerdir. El-Mütekebbir olan Rabbimiz, büyülenenleri sevmemekte ve onları cehennemle tehdit etmektedir: **“Şüphesiz O, büyülenenleri sevmeyiz.”** [Nahl: 16/23] **“Büyüklük taslayanlara cehennemde yer mi yok?”** [Zümer: 39/60] Nebîmiz aleyhisselâm da konuyla ilgili olarak: **“Kalbinde zerre miktar ağırlığında kibir bulunan insân cennete giremez.”** [Müslim] buyurarak cehennemden korunan bir Müslüman’ın kibirli olmaması gerektiğini bildirmiştir. Oysa günümüzün müstekbirleri tevâzuyu idam ederek, kibirlerine kibir katmakta ve yeryüzünü fesada vermektedirler. Müslümanlar, onlardan ve kendilerini cehenneme götürecektir tüm vasıflardan, tüm çirkin işlerden uzak durmalıdırlar. Tâki bu sayede Allâh’u Teâlâ’nın katında değer ve izzet kazansınlar ve cennetin varisi olsunlar. Nebîmiz aleyhisselâm şöyle buyurmuştur: **“Bir kimse Allâh için tevâzu gösterirse Allâh onu yüceltir.”** [Müslim] Hadiste de ifâde edildiği üzere dünyevî ve uhrevî izzeti ve yüceliği isteyen mütevâzı olmalıdır.

(14) Adâlet:

Adâlet, hakkı gözeterek hak edene hakkını vermektir. Nebîmiz aleyhisselâm; **“Her hak sahibine hakkını ver.”** [Buhârî] buyurarak İslâm’ın adâlet anlayışını bizlere öğretmiştir. Rabbimiz, Kur’ân-ı Kerîm’de kendini bizlere adâlet vasfıyla tanıtır ve bizler, O’nun esmâsında adâlet sıfatını el-Adl isminde görürüz. Şüphesiz ki adâleti aşkın ve taşkın olan Rabbimiz, bütün mahlûkata karşı adâlet sahibidir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ,

tüm hakları gözeten ve her hak sahibine hakkını verendir. O, kendi zatında adâletin zıttı olan zulmü asla barındırmaz. Kullarına da zulmü yasaklar. Bir hadisi kudsîde şöyle geçer: **“Ben, zulmü kendime haram kıldım. Onu sizin aranızda da yasakladım. Artık birbirinize zulmetmeyin.”** [Müslim] Adâlet sahibi Rabbimiz kullarına da adâleti emretmiştir. **“Şüphesiz ki Allâh adâleti, iyilik yapmayı ve yakınlarla yardım etmeyi emreder.”** [Nahl: 16/90] **“İnsânlar arasında hüküm verirken, adâletle hükmetmenizi emrediyor.”** [Nisâ: 4/58] Yine Rabbimiz, kâfir dahi olsalar, insânlara veya toplumlara karşı öfkemizin ve kinimizin bizi adâletsizliğe sevk etmemesini ister. **“Allâh, dîn konusunda sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlara iyilik yapmanızı ve onlara adâletli davranmanızı yasaklamaz. Şüphesiz Allâh, adâletli olanları sever.”** [Mümtehine: 60/8] **“Herhangi bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi adâletsiz davranmaya itmesin. Adâletli olun, bu takvâya daha uygundur.”** [Mâide: 5/8] Rabbimiz, adâlet sahibi olduğu gibi, yine onun seçilmiş tevhid elçileri de âdil kimselerdir. Allâh’u Teâlâ’nın kullarına adâletinin gereğini yerine getirmişler, onlara asla zulüm etmemişlerdir. Hatta sözleri ve amelleriyle onları zulümden uzaklaştırmışlar. Nebimiz aleyhisselâm şöyle buyurmuştur: **“Zulüm, (zalim için) kıyâmet gününde zifiri karanlıklardır.”** [Buhârî, Müslim] Yine Nebimiz aleyhisselâm, Müslüman’ın Müslüman’a karşı zulmetmekten kaçınması gerektiğini; **“Müslüman, Müslüman’ın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu yardımsız bırakmaz ve onu hor görmez.”** [Müslim] sözleriyle ifâde etmiş ayrıca; **“İnsânlar bir zalimi görürler de onun zulmüne engel olmazlarsa, Allâh’ın onları genel**

bir azâba uğratması kaçınılmazdır.” [Tirmizî, Ebû Dâvûd] diyerek de ümmetini zulmü engellemeleri için uyarmıştır. Zulmü engellemek içinse; **“Onu zulümden alıkoyar, zulmüne engel olursun.”** [Buhârî, Müslim] buyurmuştur. Ehli îmân da onların ardından zulmün ve zalimin önünde set olmaya çalışmalıdır. Adâlet, İslâm’ın şiarlarından bir şiar olduğu gibi Müslüman’ın temel vasıflarından bir vasıftır. Rabbimiz, âdil kullarını sever. **“Allâh’u Teâlâ, adâletli olanları sever.”** [Hucurât: 49/9] **“Şüphesiz Allâh, âdil olanları sever.”** [Mâide: 5/42] Adâlet mülkün temeliyken Müslümanlar da asırlarca adâlet ve rahmetle insânları yönetmişler ve bu iki düsturla ayakta kalmışlardır. Adâlet, tüm mahlûkata karşı her alanda uygulanması gereken çok önemli bir vasıftır. Hasımlar arasında ihtilaf olduğunda adâletle hükmetmesi gerektiği gibi, ölçü ve tartıda da adâlet gerekir. Yine eşler arasında adâletli olmak gerektiği gibi, çocuklar arasında da adâlet gözetilmelidir. Adâlet, insânlara gösterildiği gibi, yine hayvanâta ve nebâtâta karşı da gösterilmelidir. Hak edene hakkını veren Rabbimiz, âdil kullarını dareynde sevecek ve hak ettikleri mükâfatı onlara vereceklerdir. Rabbimiz adâleti gereği zalim kâfirlere de ahirette adâletle muamele edecektir. **“Onlar hakkında adâletle hüküm verilecek, kendilerine haksızlık edilmeyecektir.”** [Yûnus: 10/54] **“Biz, kıyâmet günü için adâlet terazileri kurarız; artık kimseye hiçbir şekilde haksızlık edilmez. Yapılan, bir hardal tanesi kadar dahi olsa, onu getirir ortaya koyarız. Hesâb görücü olarak biz yeteriz.”** [Enbiyâ: 21/47]

(15) Rahmet:

Rahmet, yumuşaklık ve şefkat gös-

10 **MİN HÂC**
ÜLFET NESLİ SAYISI

tererek bağışlamak demektir. Rabbimiz bizlere kendini tanıtırken çoğunlukla rahmet sıfatlarıyla tanıtılmaktadır. Besmele de söylediğimiz “er-Rahmân” ve “er-Rahîm” kelimeleri Rabbimizin rahmetini bizlere bildirmektedir. Rabbimiz zatına rahmeti yazandır. **“Rabbimiz rahmeti kendi üzerine yazdı.”** [En’âm: 6/54] O’nun rahmeti, gazabını aşmıştır. Nebîmiz aleyhisselâm şöyle buyurmuştur: **“Allâh mahlûkatı yarattıktan sonra; ‘Rahmetim gazabımı geçmiştir’ yazdı ki bu yazı Arş’in üzerinde, Allâh’ın katında bulunmaktadır.”** [Buhârî, Müslim] Âyet-i kerîmede geçtiği üzere; **“O, merhametlilerin en merhametlisidir.”** [Yûsuf: 12/92] ve O’nun rahmeti her şeyi kuşatmıştır. **“Azâbımı dilediğime isâbet ettiririm, rahmetimse her şeyi kuşatmıştır; onu korkup-sakınanlara, zekâtı verenlere ve bizim âyetlerimize îmân edenlere yazacağım.”** [A’râf: 7/156] Rabbimizin rahmetine ermek için O’na îmân ve itaat etmemiz gereklidir. **“Allâh’a itaatsizlikten sakının ki size rahmet edilsin.”** [Hucurât: 49/12] O’nun son elçisi Muhammed aleyhisselâm da kitâbımızda rahmet elçisi olarak tanıtılmaktadır. **“Biz, seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.”** [Enbiyâ: 21/107] Aslında rahmeti aşkın ve taşkın olan Rabbimiz, tüm tevhîd elçileriyle biz kullarına rahmetini göndermiştir. Bu rahmetten istifâde eden her bir Müslüman da tüm mahlûkata karşı rahmet ve merhamet ile muamele etmelidir. Nebîmiz aleyhisselâm bir hadisi şeriflerinde; **“İnsânlara merhamet etmeyene Allâh da merhamet etmez.”** [Buhârî, Müslim] buyurmuştur. Başka bir rivâyette Nebîmiz aleyhisselâm; **“Merhamet etmeyene merhamet olunmaz.”** [Buhârî, Müslim] buyurarak merhamete ermenin yolunun merhametli olmaya bağlı olduğunu bizlere bildirmiştir. Hiç şüphesiz ki mahlûkata rahmet nazarıyla nazar edip, merhametle muamelede bulunmak Rabbimizin merhametine vesiledir. Nebîmiz aleyhisselâm’ın bildirdiğine göre, bir köpeğe susuzluğundan dolayı merhamet eden bir kişi Rabbimizin rahmetine mazhar olmuş ve affedilmiştir. Rivâyet şöyledir: **“Bir adam, yolda giderken çok susadı. Sonunda bir kuyuya rastladı. İçine inip susuzluğunu giderdi. Çıkınca susuzluktan soluyup toprağı yemekte olan bir köpek gördü. Adam kendi kendine: ‘Bu köpek de benim gibi çok susamış.’ deyip hemen kuyuya indi, mestini su ile doldurup ağzıyla tutarak dışarı çıktı ve köpeğı suladı. Allâh, onun bu davranışını övdü ve günahlarını affetti. Rasûlullâh’ın yanındakilerden bazıları: ‘Ey Allâh’ın Rasûlü! Yani bize hayvanlara (yaptığımız iyilikler) için de ecir mi var?’ dediler. Nebîmiz aleyhisselâm: ‘Evet! Her ciğer (sahibi) canlıya yapılan iyi-**

likte bir ecir vardır.' buyurdu." [Buhârî] Bir başka kişi ise bir kediye yaptığı zulümden dolayı cehennemlik olmuştur. Rivâyet şöyledir: **"Bir kadın ölünceye kadar hapsettiği bir kedi yüzünden azâb edildi ve bu sebeple cehenneme girdi. Hayvanı hapsettiğinde ona bir şey yedirmemiş, içirmemiş, yerdeki haşereleri yemesine bile izin ve imkân vermemiştir."** [Buhârî, Müslim] Bu rivâyetlerden de anlaşılmaktadır ki yapılan şeylerin kime yapıldığına değil, hangi nazarla yapıldığına bakılmaktadır. Rahmet ve merhamet, bir hayvana yapılıyor olsa bile karşılığında sevab ve Allâh'ın affı vardır. Zulüm ve katılıkta bir hayvana dahi yapılıyor olsa da karşılığında günah ve Allâh'ın gazabı vardır. Nebîmiz aleyhisselâm: **"Rahmet ancak şâkiden çıkarılır."** [Ebû Dâvûd, Nesâî] buyurmuştur. Müslüman, Allâh'ın rahmetini uman ve insânlara da rahmetle muamelede bulunan kişidir. Böyle kişilere de rahim olan Rabbimiz rahmetle muamelede bulunacaktır.

(16) Af:

Af, yapılan kötü şeyler karşısında yapılanı cezalandırmaktan vazgeçmek demektir. Rabbimiz, kullarını affeden el-Afuvv; tevbe edenlerin tevbesini kabul eden et-Tevvâb'dır. Nebîmiz aleyhisselâm, Rabbimize şöyle duâ ederdi: **"Ey Allâh'ım, şüphesiz Sen affedensin, kerîmsin, beni affet-bağışla!"** [Tirmizî] Af etmek, enbiânın vasıflarındandır. Nebîmiz aleyhisselâm da çokça affederdi. O kendisine yapılanları hayâtı boyunca affetmiştir bir hadisi şeriflerinde: **"Ben, lânetçi olarak gönderilmedim, rahmet olarak gönderildim."** [Müslim] Âlemlere rahmet olarak gönderilen Nebîmiz aleyhisselâm, îmân etme-

mekte direnip Nebîmiz aleyhisselâm'a işkence eden kavmine dahi duâ etmiştir. Sahâbesinden Abdullâh ibn Mesud radiyallâhu anhu'nun anlattığına göre kavmi Nebîmiz aleyhisselâm'a saldırmış, O'nu dövmüştü. Vücudundan ve yüzünden kanlar akıp, Nebîmiz aleyhisselâm yüzündeki kanları silerken; **"Rabbim, kavmimi bağışla! Şüphesiz onlar bilmiyorlar."** [Buhârî, Müslim] demiştir. Kulları affetmek affa nâil olmaya bir vesiledir. Rabbimiz, rahmet olan kitâbında bunu bize şöyle haber vermektedir: **"Eğer affeder hoş görüp vazgeçer ve bağışlarsınız şüphe yok ki Allâh çok bağışlayan çok merhamet edendir."** [Teğâbun: 64/14] **"Onlar, affetsin vazgeçip iyi muamelede bulunsunlar. Allâh'ın bağışlamasını siz de arzu etmez misiniz? Allâh, çok bağışlayan, çok merhamet edendir."** [Nûr: 24/22] **"Sen, af yolunu tut iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir."** [A'râf: 7/199] Görüleceği üzere affetmek, Rabbimizin kullarına olan rahmet sıfatının bir tecellisidir. O'nun rahmet Nebîsi de af ahlâkını hayâtında yaşayarak ümmetine göstermiş ve en güzel örnekliği sunmuştur. Dün olduğu gibi bugün de Müslümanlar, Peygamberinin izinde af sıfatını kendilerinde bulundurmalıdırlar. **"Ey Rabbimiz! Bizi ve bizden önce îmân etmiş olan kardeşlerimizi affet, bağışla. Kalplerimizde, îmân edenlere karşı hiçbir kin bırakma. Ey Rabbimiz! Şüphesiz sen çok şefkatlisin, çok merhametlisin."** [Haşr: /5910]

(17) İzzet:

İzzet, kıymet, itibar, büyüklük, yücelik, galibiyet gibi mânâlara gelir. Zillet ise izzetin tam zıttı olup; kıymetsizlik, değersizlik, itibarsızlık, mânevî küçüklük ve düşüklük demektir. El-Azîz

olan Rabbimizin gücü her şeye yeter; O, sonsuz yücelik ve itibar sahibidir. O, her türlü zilletten beri olup, bütün izzetin tek sahibidir. İzzetin tamamı el-Aziz olan Allâh'ındır. **“Bilsinler ki bütün izzet yalnızca Allâh'a aittir.”** [Nisâ: 4/139] **“Kim, izzet isterse bilmeli ki izzet tamamıyla Allâh'a aittir.”** [Fâtır: 35/10] El-Azîz olan Rabbimiz her türlü izzetin sahibiyken, el-Muîzz olarak da î mân ehli kullarını izzetlendirmiştir. **“İzzet, Allâh'ın, Rasûlünün ve mü'minlerindir.”** [Münâfikûn: 63/8] Hiç kimse, O'na izzet veremez. O, tüm izzetini yegânesahibidir. Kulların izzetiye kendilerinden değil, Rablerindenidir. Kullar, Allâh'a ve O'nun Rasûlüne î mân ve itaat ederek, Kur'ân'ı ve Sünnet'i yaşayarak izzetlenirler. Allâh'a ve Rasûlüne isyan edip, İslâm'ı yaşamayanlarsa zelildirler. Onlar, kendilerini öyle görmeyip; malları-mülkleri, altınları-paraları, çocukları ve etraflarıyla övünseler de övündükleri bu şeyler onları Allâh katında izzetlendirmez. Allâh katında bunlara sahib olmayan takvalı bir kişi Allâh katında izzetlidir. İzzeti zelil olanların yanında aramak mü'minlere yaraşmaz. Kâfirler, bu dünyâda kendilerinde izzetli görseler de onların izzeti hakiki bir izzet değildir. Zira î mân olmayanın izzeti de yoktur. Hele ki hadlerini bilmeyerek, el-Aziz olan Allâh'a karşı azgınlaşan tuğyân ehlinin hiçbir izzeti yoktur. Onlar, ebedî zelildirler. Müslümanlar hiçbir zaman izzeti başkalarının yanında arayamazlar. Kim, izzeti el-Aziz olan Allâh'tan alıyorsa, o asla zelil olmaz. Kim de izzetini Allâh'ın dışındakilerden aldığını söylüyorsa, o da asla aziz olmaz, hep zelildir. Dünün müşrikleri, kendi putlarıyla, kendi sahte ilâhlarıyla, kendi atalarıyla övünürlerdi. İzzeti onlarda

görür, onların yanında ararlardı. Hoşlarına giden bir şey olduğunda, bir işi başardıklarında onu putlarından bilirlerdi. Bundan dolayıdır ki putlarını överler ve yüceltirlerdi. Günümüzde de kendi sahte putları ve ilâhları, necis müşrik ataları ile övünenler ve onları yüceltenler zavallılar vardır. Onlar da izzet aradıkları da zillet içerisinde. Dünden bugüne, her zaman ve her yerde, şeytânın ve şeytânîlerin musallatı ve iğvasıyla, izzeti başkalarının yanında arayan ve Rabbimize yakışmayacak vasıflar verenler çıkmış, çıkacaktır. Onlara sözüümüz, Rabbimizin şu beyânıdır: **“Senin izzet sahibi Rabbin, onların yakıştırdığı vasıflardan yücedir, münezzehdir.”** [Sâffât: 37/180]

(18) Vakâr:

Vakar, ağır başlı olmak yapılacak işlerde tedbirli olup teenni ile davranmaktır. Vakâr, enbiyânın vasıflarındandır. Peygamberler, vakur kişiler olup, ümmetlerine vakarlıca davranmışlardır. İhlâsla birlikte olan vakar insânı süsler ve kulun değerini arttırır. Vakâr, kibirlenme, büyükleme demek değildir. Vakâr, ilmin ve hilmin kuvvetinden meydana gelir. Vakur kişi, her türlü hafiflikten korunur. Hafiflik ise akıl kıtlığına ve cehâlete delâlet eder. Gereksiz yere elini kolunu oynatmak ve sağ sola bakmak, lüzumsuzca oraya buraya gidip gelmek, basiretsizce soru sormak ve cevâblarda acele etmek, her söze kulak kabartıp bir şeyler söylemek ve benzeri işler hafiflik alametidir. Vakarlı bir Müslüman, bunlardan ve bunlar gibi hafif sayılacak davranışlardan kendini korumalı; yaptığını Allâh için yapmalı ve nasıl yapılacağını da Sünnet'ten öğrenmelidir. Rabbimiz has kullarının

vakur olduklarını bizlere bildirmiştir: **“Rahmân’ın (has) kulları, onlardır ki yeryüzünde vakar ve tevâzu ile yürürler. (Kendini bilmez) cahiller onlara laf attıklarında; ‘selâm!’ derler (geçerler).”** [Furkân: 25/63] Nebîmiz aleyhisselâm vakar sahibiydi; O’nun talebeleri olan Ashâb-ı Kirâm da vakurdular. Ehli îmân da her daim mü’minlere karşı merhametli ve şefkatli, kâfirlere karşı da vakur ve izzetli olmalıdır. Zira bu vasıflar, Rabbimizin sevdiği kulların vasıflarıdır. **“Ey îmân edenler! Sizden kim dîninden dönerse bilsin ki Allâh öyle bir kavim getirecektir ki Allâh onları sever, onlar da Allâh’ı severler; müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı vakarlıdır; Allâh yolunda cihad ederler ve hiç kimsenin kınamasından korkmazlar. İşte bu Allâh’ın dilediğine verdiği bir lütfudur. Allâh’ın lütfu genişdir; O, her şeyi bilir.”** [Mâide: 5/54]

(19) Kanâat:

Kanâat, az bile olsa, Allâh’u Teâlâ’nın nasib ettiklerinden razı olup, onlarla

yetinmektir. Rabbimiz, kanâatkâr kullarından razıyken; açgözlü tamahkârlardan razı değildir. Kanâatkar olmak, enbiyânın vasıflarındandır. Nebîmiz aleyhisselâm’da son derece kanâatkârdı. O, hiçbir zaman dünyâlıklara tenez-zül etmemiştir. Bir hadislerinde: **“Müslüman olan, kendisine yetecek kadar rızıklandırılan ve Allâh’ın kendisine verdikleriyle kanâatkâr kıldığı kişi felah bulmuştur.”** [Müslim] buyurmuştur: Müslümanlar, kanâatkâr olmalıdırlar. Zira kanâatkâr kişi, saâdet ve felâh ehliyken, tamahkâr kişiyse cefa ve hüsrân ehlidir. Tamahkâr, hiçbir zaman elindekiyle yetinmez. Maddî alanda birçok kişinin hayal edemeyeceklerine ulaşmış olsa bile; o hep açgözlüdür, hiç doymak bilmez, hep daha fazlasını ister. Hayâtı boyunca harcayamayacaklarını biriktirir durur. İhtiyaç sahiplerine bakmaz, hep kendinden daha yukardakilere bakar ve hiç mutlu olmaz. Hayâtı madde alanında bir yarıştan ibaret görür ve bu yarışta önünde hep birilerinin olması onu huzursuz eder. Oysa kanâatkâr kişi böyle

değildir. O, kendisine verilenlerle yetindiğinden gönül zenginliğine erişmiştir. Zaten kanâat, kulu gönül zenginliğine götürür. Nebîmiz aleyhisselâm, kanâatkâr bir kişinin aslında zengin olduğunu bizlere şöyle bildirmiştir: **“Allâh’ın sana kısmet ettiğine razı olursan, insânların en zengini olursun.”** [Tirmizî] Bir hadisi şerifte ise zenginlik bizlere şöyle tarif edilmiştir: **“Zenginlik, mal çokluğu değildir. Bilakis zenginlik, gönül zenginliğidir.”** [Buhârî, Müslim] Yine Nebîmiz aleyhisselâm, kanâatkâr olmanın değerini ise; **“Sizden kim; ailesi emniyette, bedeni sağlıklı ve rızkı da yanında olarak sabahlarsa, sanki bütün dünyâ ona verilmiş gibidir.”** [Tirmizî] sözleriyle ifâde etmiştir. Muvahhîd bir Müslüman da kanâatkâr olup ve tamahtan kaçınmalıdır ki dünyâda ve ahirette huzura ve felâha erebilsin.

(20) Şecaat:

Şecaat, cesaret demek olup, kişinin zorluk, meşakkat ve güçlük durumlarında atılganlık, kuvvet ve cesaret göstermesidir. Şecaat, enbiânın vasıflarındandır. Nebîmiz aleyhisselâm da her alanda şecaatliydi. Ali radiyallâhu anhu, O’nun hakkında; **“Biz, savaş hidetlendiği zaman Rasûlullâh’ın himâyesine sığınırdık. İçimizde düşmana O’ndan daha yakın kimse olmazdı. Huneyn Savaşı gününde Müslümanlar zor duruma düşüp bir kısmı orduyu terk ettiğinde Rasûlullâh yerinde sabit kalmış, bulunduğu mevkii terk etmeyerek Müslümanları etrafına toplamıştır.”** demiştir. Ashabı kiram birçok dersi Nebîmiz aleyhisselâm’dan aldıkları gibi yine şecaat dersini de O’ndan almışlardır. Şecaat, birçok şeyde ve birçok yerde olur. Örneğin; hakkı söylemek, şecaatin bir

çeşididir. Zalim sultana/yöneticiye hakkı söylemek Nebîmiz aleyhisselâm’ın lisanında cihâdın en büyüğü ve efdali olarak geçmiştir. **“Cihâdın en faziletlisi zalim sultanın yanında hakkı söylemektir.”** [Tirmizî] Ayrıca O: **“Acı da olsa hakkı söyle.”** [Ahmed] buyurarak hakkı ifâde etmede de şecaati ortaya koymuştur. Müslümanlar, emri bi’l-maruf ve nehyi ani’l-münker yaparlarken de şecaat ehli olmalıdırlar. Zira devrimiz, her türlü saptırıcının, türlü imkânlarla insanları gece-gündüz saptırdığı bir tuğyân devridir. Bu devirde geri adım atmadan hakkı söylemek ve hakkı savunmak şecaat üzere olmaya bağlıdır. Hakkı söylerken öldürülen de şehiddir, hatta şehidlerin büyüklerindedir. Şecaat, ilim talep ederken de gereklidir. Bildiğini söylemek gibi, bilmediğini sormak ve öğrendiğini kabullenmek de cesaret gerektirir. Ayrıca cehâletin hâkim olduğu yerlerde Dâru’l-Erkam’ın bir şubesi olan İslâmî medreseler ve mektebler açmak, buralarda okumak ve okutmak İslâm düşmanlarının hücumlarına sebebiyet vereceğinden; hocalar, muallimler, talebeler ve veliler şecaat üzere olmalıdırlar. Zira İslâm, bedel ister. Ancak bu bedeli ödeyenler Rahmân’ın has kullarından olabilirler. Şecaatin zıttı olan “cübûn” yani korkaklık ise dînimizde yerilmiştir. Kimi zaman insânlar farklı sebebler vesilesiyle korkuya kapılırsalar bile korkuyu hayât yapmamalıdırlar. Zira korkuya esir olmak zillettir. Bilakis izzet ehli, zilleti esir etmelidir. Muvahhîd bir Müslüman, Nebîmiz aleyhisselâm’ın sığındıklarından Allâh’a sığınarak; **“Âcizlikten, tembellikten, korkaklıktan, cimrilikten, bunaklıktan, kabir azâbından sana sığınırım.”** [Müslim] demelidir.

“Savaşta bile aşırı gitmeyin, hile yapmayın, hainlik yapmayın, çocukları, kadınları ve yaşlıları öldürmeyin.” [Müslim]

TEFEKKÜR NOTLARI

Müslüman'ın Müslüman Üzerindeki Hakları

Enes Lütfü

Giriş

Rahmân ve rahîm olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın ismiyle...

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya mahsustur. Yalnız O'ndan yardım ister ve yalnız O'na ibâdet ederiz. Salât ve selâm, Usve-i hasene olarak gönderilen Muhammed Mustafa'nın, âlinin ve ashâbının üzerinde olsun. Nebî'nin ve ashâbının izinden giden tüm Müslüman kardeşlerime de selâm ederim.

Değerli okurlar! *Minhâc Dergisi* olarak ümmetin birliğine ve dirliğine önem veriyor ve bu alanda elimizden gelen gayreti sarf etmek istiyoruz.

Ümmet-i Muhammed için; vahdeti sağlayan ülfet toplumuna katkıda bulunmak istiyoruz. Bilindiği üzere ülfet, kalplerin birbirlerine sınımsızlığı bağlanması, bağların kalbten kalbe ulaşmasıdır.

Bizler de, ülfet konusunu ele alan kıymetli dergimizin bu yazısında; Müslüman'ın Müslümanlar üzerindeki hakları konusunu ele alan bir hadîs-i şerifi aktaracağız ve ülfetin inşası için bu konuyu değerlendireceğiz.

Ancak öncesinde güzel ahlâkın önemi- ne değinerek ülfetin zeminini oluşturacağız. Rabbimizden niyazımız, ümmetin arasındaki tüm tefrikaları kaldırması ve ülfet toplumunu oluşturmasıdır.

“Ve (Allâh), onların kalplerini birleştirmiştir. Sen yeryüzünde bulunan her şeyi verseydin, yine onların gönüllerini birleştiremezdin, fakat Allâh onların aralarını bulup kaynaştırdı. Çünkü O, mutlak galiptir, hikmet sahibidir.” [Enfâl: 8/63]

Güzel Ahlâkın Önemi

Kıymetli mü'minler! Biliyorsunuz ki her şeyin bir temeli ve bir dayanağı vardır. Dayanaksız ve mesnedsiz olan hiçbir

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا نَزَّلْنَا الْقُرْآنَ مُتَخَلِّفِينَ
إِلَّا مَن رَّجِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ قُرُوبًا وَقُرْبَىٰ ۗ وَقُلْ لَا تَهْتَبُوا
عَلَيْكُمْ مِنْ أَسْبَابِ الرَّسُولِ مَا نُنزِّلُ بِهِ إِلَّا حَقًّا وَبَيِّنَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
أَلَمْ نَكُنْ مِنْ قَبْلِكَ مَكَّاتًا كَثِيرًا بَاطِنِ الْأَرْضِ لِنُقَرِّبَهُنَّ إِلَى
الرَّسُولِ لَعَلَّهِنَّ يَأْتِيَنَّهِنَّ أَسْبَابُ الرِّيحِ لِيُخْرِجُنَّ مِنْهُنَّ
بَشَرًا مِّمَّنْ نَشَاءُ ۗ وَإِنِ اتَّخَذْتُمُ الْمُشْرِكِينَ حِزْبًا مِّمَّنْ هُمْ أَضْرَابٌ
مِنَ النَّاسِ فَسَبَّوهُمْ أَكْثَرَ مِمَّا سَبَّوْا رَبَّهُمْ وَعَسَىٰ يَظُنُّوا كَثِيرًا
مُّوَاعِظَةً ۗ وَذُرِّيَّةَ الْمُؤْمِنِينَ ۗ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ۗ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِمْ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
سُورَةُ يُسُفٰٓءِ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قَدْ آتَيْنَا آلَ كَافُرٍ الْعَسْبِیْنَ ۗ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا
عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۗ فَخَرَّ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ
الْقُرْآنِ ۗ إِذْ قَالَ یُوسُفُ لَا یُبَیِّنُ لَیْلٍ رَأَیْتُ
سَبْعَ سُبُلٍ مِّنَ الشَّمْسِ وَالْقَمَرَ رَأَیْتُهُمْ لِي سَبْعَیْنَ
سُورَةُ یُوسُفٰٓءِ

şey itibarı hak etmez. Bazı âyet-î kerîmelerde Allâh Azze ve Celle müşriklere: **“Yoksa sizin Allâh’a karşı bir deliliniz mi var?”** [Saffat: 37/156] buyurmaktadır. Yani Allâh’ın delil olarak indirmediği batıl şeylerimi ileri sürüyorsunuz? Öyleyse bu kabul edilemez. Yine başka âyet-i kerimede: **“Yaşayan apaçık deliller üzere yaşasın helak olan da apaçık deliller üzere helak olsun”** [Enfâl: 8/42] buyrulmaktadır.

Öyleyse diyebiliriz ki, İslâm ahlâkı dînimizin her hükmünde olduğu gibi yine Kur’ân’a ve Sünnet’e dayanan nimettir.

Biz akidemizden fıkhımıza, ahlâkımızdan âdâbımıza kadar dînimizin her hükmünü Kur’ân ve Sünnetten alıyoruz. Böylece delil üzere yaşıyoruz ve bu da hak üzere olmaktır. Zira **“Haktan başka sapıklıktan geriye ne kalır?”** [Yunûs: 10/32] hiç bir şey kalmaz. O nedenle mü’minlerin dışındaki insanların hayatlarına bakmış olduğumuzda, hep bir sapıklık ve dalalet vardır. Allâh bizleri korusun.

Allâh Rasûlü: **“Ben güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderildim”** [Muvatta] buyuruyor. Güzel ahlâk olmazsa olmazlarımızdandır. Hükmü farz-ı aynıdır. Çünkü aslı itibarıyla akidemizdeki hallerimiz de, amellerdeki hallerimiz de ahlâkımızla bağlantılıdır. Örneğin, güzel ahlâk kurallarının en başında **ihlâs** kavramı gelmektedir. İhlâs; samimi olmak ve her ameli Allâh Azze ve Celle için yapmaktır. Bunun bir akidevî yönü olduğu gibi, bir de amelî yönü vardır. Bir insan akidesinde ihlaslı değilse münafık olur. Çünkü tanım itibarıyla dedik ki; her ne yapıyorsan Allâh için yap! Öyleyse, Allâh’a îmân ediyorsa bir kişi, yine Allâh için îmân etmeli. İmân etmediği halde herhangi bir sebepten dola-

yı Müslümanmış gibi gözükerek kullar için; Allâh’a îmân ettim! Diyorsa, o kişi akidesindeki ihlâsı bozmuş ve münafık olmuştur. Bu büyük küfürdür.

Ameller için de deriz ki; yine her ne amel ediyorsan Allâh için amel etmelisin. Yoksa kişi, Allâh Azze ve Celle dışında her ne ve kimse için amel ediyorsa, o Allâh katında kabul buyrulmaz ve yorulmaktan başa bir şey elde etmez.

Bu, güzel ahlâkın önemine dair ufak bir açıklamamızdır.

Aynı açıklamaları, yine güzel ahlâk kuralları olan, ülfet kavramı için de düşünebiliriz. Çünkü şahıslar üzerine tevhid ehli olmak farz olduğu gibi, içtimâî alanda da vahdet üzere olmak farzdır. Vahdet topluluğunu oluşturmak, ülfet kavramı gibi güzel ahlâka sahip olmakla mümkündür.

Bizler öncelikle güzel ahlâkın önemini ele aldık ki durumun ehemmiyeti ortaya çıksın ve ülfet tesis edilsin. Şimdi; Müslüman’ın, Müslüman üzerindeki hakları konusunu ele alarak, ülfete değinelim.

Müslüman’ın Müslüman Üzerindeki Hakları

Müslüman’ın Müslüman üzerindeki hakları altıdır. Ebu Hureyre radiyallâhu anhu’dan nakledildiğine göre, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Müslüman’ın, Müslüman üzerindeki hakları altıdır. (Denildi ki, nedir onlar ey Allâh’ın Rasûlü?): Ona rastladığında selâm vermen, seni davet ettiğinde icabet etmen, senden nasihat istediğinde ona nasihat etmen, aksırıp da Allâh’a

hamd ederse onu teşmit etmen, hastalanırsa onu ziyaret etmen ve öldüğünde cenazesine katılmadır.”

[Müslim]

1) Onunla Karşılaştığında Selâm Vermen.

Selâm vermek; dînimiz İslâm'da çok büyük bir yere sahiptir. Aslında onun önemi namazımızda dahi yerini almış olmasıyla temayüz etmektedir. Çünkü selâm, selâmettir. Selâm cennet ehlinin sözleridir. Ve yine bakıyoruz ki Rabbimiz, selâmın cennet ehlinin kelâmı olduğunu buyurmaktadır:

“Adn cennetlerine girecekler, atalarından, eşlerinden ve zürriyetlerinden salih olanlarla birlikte olacaklar. Melekler de her kapıdan yanlarına girip şöyle diyecekler: ‘Sabrettiğiniz için size selâm olsun. Ahiret yurdu ne güzeldir!’” [Ra'd/23-24]

Allâh Rasûlü, dünya ehlinin birbirleri üzerindeki haklarından bir tanesinin de birleriyle karşılaştıklarında selâm vermek olduğu söylemektedir.

Öyleyse anlaşılıyor ki; selâm vermekte büyük bir hikmet vardır. Selâm vermek, şu iki şeyi ihtiva etmektedir:

a) Mesaj: Selâm vermek bir paroladır. Müslüman kardeşine kendisinden bir zararın gelmeyeceğini ifade etmektir.

b) Dua: Selâm vermek Müslüman kardeşine selâmet ve kurtuluş dilemektir. Allâh Azze ve Celle'nin bir

ismi de es-Selâm'dır. Yani selâmet veren kurtuluş veren demektir. Kişi Rabbinin adıyla kardeşine Allâh'tan bir kurtuluş dilemektedir.

Selâm vermenin hükmü hakkında güzide âlimlerimiz sünnet olduğunu söylemişlerdir. Verilen selâmı almanın ise farz-ı kifâye, yani toplum içerisinde bir kişinin almasıyla diğerlerinden hükmün düştüğü farzdır denmiş. Rabbiniz ise verilen selâm karşısında edinmemiz gereken ahlâka yönelik şöyle buyurmaktadır:

"Size bir selâm verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynıyla selâmla karşılık verin. Şüphesiz Allâh, her şeyin hesabını gereği gibi yapandır."

[Nisâ: 4/86]

Yani, kardeşimizin verdiği selâmdan ötürü duyduğumuz hoşnutluğu ve güler yüzlülüğü göstermeliyiz. Böylece ülfet tohumları kalblere dökülsün ve vahdet toplumu selâmete kavuşsun. Selâm selâmettir.

2) Davet Ettiğinde Davetine İcabet Etmek

Okuduğumuz hadîs-i şeriften anlaşıldığı üzere, dîn kardeşi olan mü'minlerin birbirleri üzerindeki haklarından biri de; davet edildiklerinde o davete icabet etmeleridir. Fakihler, bu davete icabetin hükmü hakkında vaciptir denmişlerdir. Ancak vacib olan davetin velîme yani düğün yemeği olduğunu söyleyip diğer davetlere iştirak etmenin sünnet olduğunu kabul etmişler. Allâh doğrusunu bilir.

Burada aslı itibarıyla davet edilen kişinin yapması gerekenlerden bahse-

deceğiz. Ancak, bu konuyu hem davet eden hem de davet edilen kişi üzerinden anlatmak gerekir. Davetlinin, o davete icabet edebilmesi için, dikkat edilmesi gereken hususlar vardır. Bunlar, daveti organize eden kişinin dikkat etmesi ve davetlinin de ona göre icabet edeceği hususlardır. Onlar şöyledir:

a) Bir Müslüman, davetini haram içerikli yapmamalı, davet edilen kişi de davet edilse dahi bu davetlere icabet etmemelidir.

b) Bir Müslüman çıkar amaçlı bir davet yapmamalı, davet edilen Müslüman da çıkar ortamının olduğu yerlerde bulunmamalıdır.

“Kendileri o yemeğe muhtaç oldukları halde o yemeği yoksula, yetime ve esirlere yedirirler.” [İnsan: 76/8]

“(Ve derler ki) Biz sizi ancak Allâh rızası için yediyoruz. Sizden de ne bir karşılık istiyor ve ne de bir teşekkür bekliyoruz.” [İnsan: 76/9]

c) Bir Müslüman kibirlenerek üstünlük sağlamak için karşıdakinin altında kalacağı bir davette bulunmamalıdır. Diğer Müslümanlar da kibrin koktuğu davet ortamlarından uzak durmalı ve bu davete icabet etmemelidir.

Ev sahibi gelen davetliye ikram ettiği yemeğin aynısı onun evine gittiğinde kendisine ikram edilmesini beklememelidir.

Davetlerde ölçü, tevazu üzere olmalıdır. Burada sıralanan maddelere uyulduğu takdirde, kalplerin birbirlerine buğzetmemesi ve ülfetin oluşması mümkündür.

3) Nasihat İstediginde Ona Nasihat Eder

Ahlâk Nebîsi'nin, bir başka hadîs-i şeriflerden biliyoruz ki: **“Dîn nasihat-tir”** [Müslim]. Nasihat, samimi olmak ve kardeşine emri bi'l-maruf ve nehyi ani'l-münkerde bulunmaktır. Bu Müslümanların içtimâsını ayakta tutmaktır. Allâh Azze ve Celle şöyle buyurmuştur: **“İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluş edenlerdir.”** [Âi-i İmrân: 3/104]

Hadîs-i şerifin zahirinden de çıkan hükme bakılarak, Müslüman bir kardeşimiz nasihat istediğinde ona nasihat etmek farzdır denmiş. Fakat istemediği halde ona nasihat etmek sünnet sayılmış. Ortada bariz bir haram varsa, o zaman istemediği halde kardeşimize nasihat etmemiz de gerekir.

Kardeşimiz bir meselede sıkıntı içerisinde ve bizden bu sıkıntının gitmesi için nasihat, yani yardım istemektedir. Artık istemiş olduğu nasihati ketmetmek caiz olmaz. Kardeşimiz ilmî bir konuda cahil kalmış ve farz olan bir amel için nasihat istiyorsa, bildiğimiz kadarıyla nasihat eder ve ihlaslı olmaya çalışırız.

Çünkü o kardeşimiz ya bir haramdan kurtulmak istiyordur, ya da bir farzı yerine getirmek istiyordur bizler de kardeşlerimize bu durumda nasihat ile yardım ederiz.

Nasihat etmekten korkmamak gerekir. Çünkü bu kardeşimizi eleştirmek değil onu kirinden arındırmaktır. Ancak nasihat ederken dikkat etmemiz gerekenler vardır:

- 1) Herkesin içinde nasihat edilmemeli.
- 2) En güzel kelimeler kullanılarak, teva-zu gösterilmeli.
- 3) Ancak Allâh rızası için nasihat edil-meli ki tesir hâsıl olsun.
- 4) Nasihat ettiğimiz konuya başta ken-dimiz uymamız gerekir; özellikle anne ve babalarda da bu böyledir. Anne ve baba çocukları için bir nasihatçidirler. Hatta nasihatçı olmalıdırlar.

Nasihât kavramı, aramızda önemi az gibi gözükmektedir. Çünkü hiçbir Müs-lüman kendi eksiğini duymak veya gör-mek istemiyor. Diğer Müslümanlarsa, kardeşlerini üzmemek için onları kendi haline bırakabiliyor. Ancak bu, ülfetin gerçekleşmesine bir engel olup, ilişki-lerde samimiyetsizlik meydana getire-biliyor. Olması gereken kardeşlerimize yardım etmek ve onları sıkıntılarından kurtarmaktır. Bu acı da olsa, hakikatte insanlar kendilerine iyilik yapanları sev-meye meyyaldirler. Sevgi ülfettir.

4) Aksırdığında Onu Teşmit Etmek Ge-rekir

Teşmit etmek bir nevî duadır denmiş. Onunla kişiye hayırlar dilenir. Şöyle ki; kişi aksırır ve “elhamdulillâh” der. Du-yan kimse de “yerhemukellâh” der. Tekrar hapşırın kişi de “yedîkumullâhu ve yuslihû bâlikum” der. Bu şekilde teş-mit olur. Düşündüğümüzde, hayatımız içerisinde yaşadığımız şu küçücük olay bile, kardeşlerimizle aramızdaki bir hu-kukun varlığına işaret ediyor. Aksırdı-ğında dahi onun iyiliğini düşünmemiz gerektiğini bize gösteriyor. Teşmitin hükmü noktasında, hameden için teş-mit etmek vaciptir denmiş.

Hamd etmeyen için teşmitte bulunul-mayabilir. Onun vacib olması, İslâm’ın kardeşler arasındaki ilişkiye değer ver-diğinin göstergesidir. Her hallerinde kardeşlerimizin yanında olduğumuzun işaretidir. İşte bu zaten ülfettir. Allâh her birimize sıhhat bahşetsin.

5) Hastalanırsa Onu Ziyaret Etmek

Hastalık kulun başına gelen imtihanlar-dan birisidir. Kimisi ufak bir hastalıkla, kimisi büyük bir hastalıkla imtihan ola-bilir. Her iki hal, mü’min için günahlarına kefarettir, inşallâh. Bir Müslüman’ın da kardeşini hastalandığında moral olması için ziyaret etmesi, ona dua edip ondan dua alması güzel amellerdendir hatta birbirlerinin hakkıdır ve ülfetin kapısı-dır.

Hasta ziyaretinde bulunan kimse, kar-deşine bol dualarda bulunur ve ona sabretmesi için destek olur. Bununla ilgili Peygamberimiz aleyhisselâm has-talıkla imtihan olan bedevinin yanına gider ve ona: **“Üzülme! Günahların te-mizleniyor inşallâh.”** [Buhârî] der. Bura-dan anladığımız, ziyaretin amacı hasta kardeşimizin yanında olduğumuzu be-lirtmek ve ona destek olmaktır.

Hasta kişi de, yine Peygamberimizin buyurmuş olduğu üzere, isyana düşme-den başına gelen kötü halde: **“Elham-dulillâhi alâ külli hal” yani; “her hal için Allâh’a hamdolsun”** der. İyileştiğinde veya başına iyi bir hal geldiğinde de yine: **“Hamd O Allâh’a mahsustur ki, iyilikler ancak O’nun nimeti ile tamam olur”** der. [Hilyetu’l-Evliyâ]

İnsanın, kardeşine ihtiyaç duyduğu en büyük anlar, muhakkak ki zor anlarıdır. Şeriatımızda hasta ziyaretinde

bulunanın büyük hayırlar elde ettiği bildirilmiştir.

Bizler söz uzamasın diye onları burada zikretmekten aciz kaldık. Ama en azından şunu ifade edelim ki, kardeşimizi hastalık gibi zor anında ziyaret etmemiz onunla kuracağımız ülfet bağı için güzel bir fırsattır. Rabbimiz fırsatları kaçırmaktan bizleri korusun, Allâhumme âmin.

6) Vefat Ettiği Zaman Onu Takip Etmen

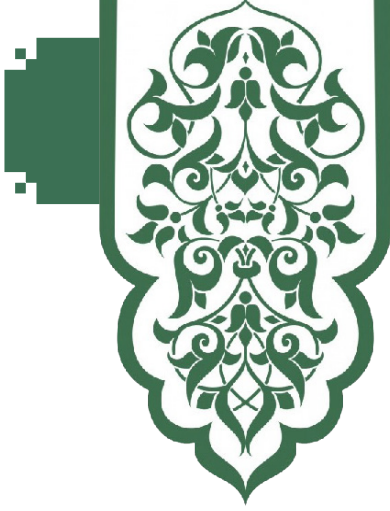
Ölüm, her insanın mutlak sonudur. Tıpkı doğmak kadar normal bir şeydir. Ve Peygamberler dâhil olmak üzere her kul doğmakta ve ölmekte eşittir. Her canlı muhakkak ölümü tadacaktır. O zaman ölümden başka bir hikmet aranır. Evet, ölüm acı bir durumdur kişi vefat ettiğinde yakınları çok üzülür. Ama şu bilinmeli ki, ölen kimse öldüğü gibi tekrar dirilecektir. Ve biz de onun öldüğü gibi öleceğiz. Ancak, asıl mesele doğmak ve ölmek değil, asıl mesele en güzel şekilde dirilmektir. Çünkü o, artık tabiri caizse bizim mührümüzdür. Haliyle, nasıl dirileceğimiz nasıl öldüğümüze, nasıl öleceğimiz de nasıl yaşadığımızı bağlıdır. O nedenle iyi dirilmek için iyi yaşamalıyız.

İşte bir Müslüman kardeşimiz de vefat ettiğinde, onun için dünyadaki son görevimizi yapmalı ve cenazesini takip etmeliyiz. Onun cenaze namazını kılmalıyız. Çünkü cenaze namazının niteliği, ona dua etmektir. Bizler inanıyoruz ki ölen kardeşlerimiz için ettiğimiz dualar, ahirette fayda sağlayacaktır. Ölen

bir kimse için bu çok büyük bir hayırdır. Çünkü kendi amelleri kesilmiştir. Fakat kardeşinin onun için etmiş olduğu dualar onun için fayda sağlamaya devam ediyordur.

Cenâze namazında bulunmada, kardeşimiz hakkında hayır şahitlik etmek vardır. Rasûlullâh aleyhisselâm, kişinin cennetliklerden mi yoksa cehennemliklerden mi olduğunu insanların onun hakkındaki şahitliğine bağlamıştır. Bir gün Allâh Rasûlü'nün olduğu yerden bir cenaze geçti, insanlar ölen kişi hakkında hayır yâdda bulundular. Allâh Rasûlü; **“vacib oldu”** buyurmuştur. Sonra tekrar bir cenaze geçti ve insanlar bu defa şer yâdda bulundular. Allâh Rasûlü yine; **“vacib oldu”** buyurdu. Ashâb radiyallâhu anhum sordu; “nedir vacib olan ey Allâhın Rasûlü?” O da buyurdu ki; **“birincisi için hayır sözler söylediniz ve onun için şahitlikte bulundunuz. Sizin şahitliğinizle ona cennet vacib oldu. İkincisi için şer sözler söylediniz ve şahitlikte bulundunuz. Sizin şahitliğinizle ona da cehennem vacib oldu. Sizler Allâh'ın yeryüzündeki şahitleriniz buyurdu.”** [Buhârî]

Kardeşlerimiz adına hayır şahitliğinde bulunmamız onların bir hakkıdır. Elbette her Müslüman'ın da insanların kendisini hayırla anacağı güzel bir anı geride bırakması gerekir. Bu vefatından sonra bile kardeşlerimizle ülfet bağı ile bağlı kaldığımızın bir göstergesidir. Ülfet öyle bir bağdır ki, kardeşliği ebediyete taşımaktır. Rabbimiz bizleri hayır şahitlikle anılanlardan eylesin, Allâhumme âmin.

İRŞAD VAKTİ

SAHÂBE VE ÜLFET

Ali Eren

Kalplerdeki muhabbeti yaratan, el-Vedûd olan Allâh Azze ve Celle'nin adıyla...

Allâh'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selâm olsun.

Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle geçmektedir: **“Allâh’u Teâlâ: ‘Yeryüzünde bir halife yaratacağım’ buyurduğunda, Melekler: ‘Orada fesat çıkaracak ve kan dökcek birini mi yaratacaksın?’ dediler. Bunun üzerine Rabbimiz: ‘Şüphesiz yok ki, Ben sizin bilmediklerinizi bilirim’ buyurdu.”** [Bakara: 2/30]

İnsanın olduğu yerde ihtilaf vardır. Yapısı, fesat çıkarmaya ve kan dökmeye meyyalıdır. Bu, Rabbimizin imtihanı gereği ademoğluna yerleştirdiği bir şeydir. Ancak hal böyleyken vahdeti sağlayıp ülfet içinde yaşamak Rabbimizin bir emridir. İşte ümmetin en hayırlıları, Rasûlullâh aleyhisselâm'ın talebeleri Ashâb-ı Guzîn... Onlar, sert coğrafyada yetişmelerine rağmen ülfeti hayat edinmiş bir İslâm topluluğu oldular.

Görüş ayrılıklarına rağmen vahdet olabildiler. Ümmet arasındaki ülfetin örnekliliğini en güzel şekilde gösterdiler. Bizler de Ashâb-ı Kirâm'ın bu örnekliliğini, başlıklar halinde ele alacağız. Rabbimizden niyâzımız faydalı olmasındır.

Ashâb-ı Kirâm'ın Arasındaki Ülfet

Bilindiği üzere Rasûlullâh'ın ashâbı, Arap coğrafyasında yetişmiş sert insanlardan oluşuyordu. İslâm öncesi o coğrafyada aşiretler ve kan dâvâları meşhurdu. Olmadık bir sebepten dahi kılıçlar kolaylıkla çekilebilmekteydi. İşte böyle savaştı kimliklerine rağmen Allâh’u Teâlâ onların kalplerini yumuşatmış, İslâm’a çevirmiş ve aralarına bir sevgi bağı yerleştirmiştir. Bununla alakalı olarak Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle geçmektedir:

“Allâh’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani siz birbirinize düşman idiniz de Allâh gönüllerinizi birleştirdi ve O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz.” [Â-i İmrân: 3/103]

Görüldüğü üzere Ashâb-ı Kirâm'ın arasında bir ülfet oluşmuştur. Ancak bilinmelidir ki ülfet, yapılan hayırların bir meyvesidir. Yani Rabbimiz, sahâbe radiyallâhu anhum'a, iyilik ve takvâları sonucunda, ülfeti bahşeylemiştir.

İyilik ve Takvânın Manası

İmam Mâverdî, **“İyilik ve takvâ üzerinde yardımlaşın”** [Mâide: 5/2] meâlindeki âyeti yorumlayarak Allâh'ın hoşnutluğunun takvâda, insanların hoşnutluğunun iyilikte olduğunu, ikisini kazananın en ileri seviyede mutluluğa kavuşacağını ifade eder. Bakıldığı zaman Ashâb-ı Kirâm radiyallâhu anhum bu ikisini kazanmıştır. Neticesinde de aralarında ülfet meydana gelmiştir. Şimdi aralarındaki ülfete sebep olan etkenleri başlıklar halinde inceleyelim.

1. Aynı Akîde Üzere Olmak

Mü'minlerin, bir binanın tuğlaları

gibi kenetlenebilmeleri, her birinin tevhîd akîdesi üzere olmalarına bağlıdır. Farklı akîdeler üzere birleşmek, vahdeti getirmediği gibi ülfeti de sağlamamaktadır. Oysa ki eğitimlerini Rasûlullâh aleyhisselâm'dan alan sahâbe radiyallâhu anhum, tek akîde üzere cem olmuşlardır. Onlar, Allâh Azze ve Celle'ye tevhîd üzere îmân ederek, şirki ve tağutları reddetmişlerdir. Müşrikleri tekfir ederek kavimlerinden beri olmuşlardır. Bu akîdeye sahip olmayanları ise kardeşleri olarak görmemişlerdir.

Onlar, İslâm dininin asıllarını en güzel şekilde öğrendiler ve öğrettiler. Bu asıllar, devam eden süreçte nesilden nesile en güzel şekilde aktarıldı. Araya giren çöpler ayıklandı. Bizlere düşen; Ashâb-ı Kirâm radiyallâhu anhum'un izini takip etmemiz ve onların akîdesi üzere yaşamamızdır. İşte Rabbimizin, ümmetimize ülfeti bahşetmesinin ana unsuru budur. Allâh Azze ve Celle Ümmet-i Muhammed'e vahdet bahşeyesin, Allâhumme âmin.

2. Takvâ Sahibi Olmak

Ümmet arasında ülfetin yaygınlaşması için en önemli etkenlerden birisi de bireylerin takvâli olmalarıdır. Takvâ; Allâh'ın rızasını celbeder. Allâh razı olduğu topluluğa da ülfeti yerleştirir. Sahâbe radiyallâhu anhum, îmân nuruyla dolu takvâ sahibi mü'minlerdir. Onlar, Peygamberlerden sonra yeryüzüne gelmiş en hayırlı topluluktur. En özel insan (sallallâhu aleyhi ve sellem) için seçilmiş en güzel dostlardır. Allâh hepsinden razı olsun.

Ashâb-ı Kirâm radiyallâhu anhum'un Allâh Azze ve Celle'ye olan korkuları

öyle fazlaydı ki, harama düşme korkusuyla şüphelileri dahi terk ettikleri onlarca vakia mevcuttur. Kimisi, harama girme korkusuyla yediği bir lokmayı, kimisi de aynı sebepten içtiği bir yudum sütü kusmuştur.

Onlar, dünyaya ait her şeyi üç talakla boşamış, takvâyı azık edinmişlerdi. Çünkü Müslim'in rivâyetinde geçtiği üzere Nebi aleyhisselâm onlara, haram yiyenin ve içenin duâsının kabul olunmayacağını öğretmişti. Bir mü'min, duâsı olmadan nasıl Allâh katında değer sahibi olabilir ki?

Bizler de aramızda ülfetin yaygınlaşmasını istiyorsak, takvâ sahibi olmalıyız. Eğer Allâh'tan hakkıyla korkar, haramları terk edersek; Rabbimiz duâlarımıza icâbet edecek ve bizleri ülfet üzere cem edecektir, inşallâh.

3. Cahiliye Bağlarının Koparılması

İslâm bağlarının güçlenebilmesinin en önemli yolarından birisi de cahiliye bağlarının koparılmasıdır. Cahiliye bağlarını koparmanın pek çok yolu vardır. Ancak velâ ve berâ akidesi bunların en önemlilerindedir. Çünkü cahiliye insanlarından kopamayan, Müslümanlara muhabbet duyamaz. Muhabbetin olmadığı yerde ülfet nasıl oluşabilir!

Allâh'a hamdolsun ki sahâbemiz bu konuda da bizlere örnektir. İşte Mus'ab bin Ümeyr radiyallâhu anhu'nun, Bedir Savaşı'nda esir düşmüş kardeşi Ebu Aziz'le arasında geçenler... Muhriz radiyallâhu anhu Ebu Aziz'i esir almıştı. Mus'ab radiyallâhu anhu, Muhriz radiyallâhu anhu'ya, kardeşinin ellerini güzel bağlamasını söylemişti. Bunun üzerine Ebu Aziz: "Kardeşin için yap-

cağın bu mudur?" dedi. Mus'ab radiyallâhu anhu ona şu cevabı verdi: "Benim kardeşim Muhriz'dir, sen değilsin". [İbni Sa'd, Tabakât]

Bugün de Müslümanların, böylesi bir berâ akidesine sahip olmaları gerekir. Şirkten ve cahiliyeden beri olduğumuz gibi müşriklerden de beri olmalıyız. Onlarla olan insanî ilişkilerimizi dahi titizlikle sınırlandırmalıyız. Eğer bu yapılrsa, Müslümanlar arasındaki bağların kuvvetlendiği ve ülfetin yayıldığı gözlemlenecektir, inşallâh.

4. Müslüman Kardeşinin İhtiyacını Karşılama

Bir Müslümanın ihtiyacını karşılamak, ülfetin oluşmasındaki önemli etkenlerden birisidir. Bugün Müslümanların, kendi işlerinin yanı sıra Müslüman kardeşlerinin sıkıntılarıyla da ilgilenmesi, aradaki sevgi bağlarını kuvvetlendirecektir. Çünkü bir kişiye yardımcı olmak kendisine değer verildiğini hissettirir. Ve insanlar değer gördüğü kimseler ile bir ünsiyet kurarlar. Bu da doğal olarak topluma ülfeti kazandıracaktır.

Bununla alakalı bir kıssaya değinelim: İbni Abbas radiyallâhu anhu itikafta olduğu bir gün, dertli bir adam görür. Ve ona üzgünlüğünün sebebini sorar. Adam derdini anlatır. Ardından İbni Abbas radiyallâhu anhu yardım edebileceğini söyler. Adam kabul eder ve İbni Abbas radiyallâhu anhu mescidden çıkar. Adam: "Ey İbni Abbas! Yoksa itikafta olduğunu unuttun mu?" der. İbni Abbas radiyallâhu anhu: "Hayır unutmadım. Ancak ben aramızdan kısa bir süre önce ayrılan bir kabir sahibinin şöyle dediğini işittim: 'Kim bir Müslüman kardeşinin ihtiyacını gidermek için çalışır ve onu gide-

rirse bu onun için on senelik itikaftan bile daha hayırlıdır.” İbni Abbas radiyallâhu anhu’nun bu konuşma sırasında ağladığı rivâyet edilir. [Taberâni, Beyhakî]

İşte Ashâb-ı Kirâm’ın yardımseverliğinden sadece bir örnek... Görüldüğü üzere, bir Müslümanın ihtiyacını gidermek, ferdî olarak yapılacak ibâdetten çok daha faziletlidir. Bugün bizler de Müslümanlar olarak birbirimizin yardımına ihlâs ile koşarsak, Rabbimiz aramızda ülfeti yayacaktır, inşaillâh.

5. Müslümanların Sevincine Ortak Olmak

Bencilliğin moda olduğu şu zaman diliminde Müslümanların bu hastalıktan uzak durmaları elzemdir. İslâm’ın ve Müslümanların hayrına bir şey olduğunda sevinilmesi gerekir. Kin, haset ve çekememezlik gibi duyguların aksine Müslümanların sevinciyle sevinilmelidir. Böyle olmalıdır ki Müslümanlar aralarında bir yakınlık hissetsin. Hasetçi, bencil ve enâniyet sahibi insanlar nifak koktuğundan sevimli değildirler. Bu da ülfetin önündeki en büyük engellerden birisidir.

Yukarıda anlattıklarımızla alakalı bir kıska zikredelim: Adamın birisi Abdullâh bin Abbas radiyallâhu anhu’ya küfrededer. O da şunları söyler: “Sen bana küfrediyorsun ama bende şu üç haslet bulunmaktadır. Allâh’ın kitabından bir âyeti okuyup anladığımda o âyeti tüm Müslümanların anlamasını isterim. Kendisiyle hiçbir işim olmayacağı halde Müslüman hâkimlerden birisinin adaletle hükmettiğini duyduğumda sevinirim.

Orada otlayan tek bir hayvanım olmasına rağmen İslâm memleketlerinden birinde yağmur yağdığını işittiğimde de sevinç duyuyum.” [Heysemî]

İbni Abbas radiyallâhu anhu örneğinde olduğu gibi bizler için hiçbir faydası olmasa dahi Müslümanların sevinçleriyle sevinmeli, dertleriyle dertlenmeliyiz. Çünkü Rasûlullâh aleyhisselâm şöyle buyurmaktadır: **“Müminler birbirini sevmekte, birbirine acımakta, birbirini korumakta bir vücut gibidir. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvları da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa dûçar olur.”** [Buhârî, Müslim] Bu şekilde hareket etmek, Müslümanlar arasında ülfeti sağlayacaktır, inşaillâh.

Sonuç

Ey hakka talip olan Muvahhid kardeşlerim! Bilinmelidir ki küffâr, Müslümanlar üzerindeki sinsi planlarını günden güne arttırmaktadır. Buna rağmen, esefle itiraf etmek gerekir ki Müslümanlar, aralarında birlik olamamaktadırlar. Gün birlik olma, ülfet için mücadele etme günüdür. Bu sebeple tüm Müslümanların, selevin akîdesi üzere toplanmaları, muttakîlerden olup aralarında iyiliği yaymaları gerekmektedir. Eğer bunu başarabilirsek, Rabbimiz bizlere ülfeti ve vahdeti bahşedecektir, inşaillâh.

Yazımızı, Rasûlullâh aleyhisselâm’ın, ashâbına öğrettiği duâ ile sonlandırmak istiyoruz: **“Allâh’ım, kalplerimize ülfet ver, aramızı düzelt!”** [Ebu Dâvûd] Al-lâhumme âmin.

İSLÂMÎ HAREKET VE BEŞERÎ İDEOLOJİLER

İSLÂMÎ MÜCADELE VE ÜLFET ANLAYIŞI

Hayreddin Gökçe

Kerim olan Allâh'ın ismiyle...

O'na hamd, Rasûlü'ne salât ve selâm olsun.

İslâmî mücadelenin temeli, kulluğun gereği olarak Allâh'u Teâlâ'nın rızasını kazanmak; İslâm'ın adalet, ahlâk ve huzur dolu düzenini topluma kazandırmaktır. Mücadele yalnızca savaş ya da fiziksel bir çatışma olarak değil, İslâm akidesini ve ahlâkını yaymak, zulme karşı durmak ve hakikati anlatmak amacıyla yapılan her türlü çaba olarak anlaşılmalıdır.

Ülfet; İslâmî mücadelede insanların gönülleri kazanarak İslâm akidesini ve ahlâkını yaymaktır. Düşmanlığı ve nefret diline karşı sevgi ve hoşgörüyle karşılık vermek anlamında değerlendirilir. Bu bağlamda, ülfet İslâmî mücadelenin önemli bir bileşenidir. İslâmî toplumun oluşumunda Allâh sevgisi, merhamet, adalet, hikmet ve güzel öğütle hareket etmeyi gerekli kılar.

İşte bu noktada ülfet İslâm toplumunun hamurunu oluştururken, Müslüman kardeşler arasında sevgi ve muhabbeti pekiştirir. Ülfetle Müslümanlar aralarında kuracakları gönül köprüleri ile yarınki nesillere yol olacak alt yapıyı hazırlarlar. Biiznillâh.

Ülfet; yakınlık, dostluk ve sevgi anlamlarında olup bireylerin ve grupların birbiriyle dayanışma halinde yaşamasını ifade eden bir ahlâkî terimdir.

Bu kavram, insanların birbiriyle iyi ilişkiler kurmasını, hoşgörü ve yardımlaşmasını teşvik eder. Toplumda barışı ve sosyal dayanışmayı güçlendiren önemli bir değerdir. Bu itibarla müminlerin birbirine karşı sevgi ve saygı göstermeleri, kardeşlik ve birlik içerisinde olmaları teşvik edilir. Ülfet kavramının Kur'ân ve hadislerdeki anlatımına bakalım.

1. Kur'ân'da Ülfet Anlayışı

Kur'ân-ı Kerîm'de Müslümanların birlik ve dayanışma içinde olmaları gerektiği birçok âyetle vurgulanmıştır. Bu âyetler Müslümanların birbirlerine karşı sevgi ve kardeşlik bağı kurmalarını öğütler.

O Kalpleri birleştirmek hususunda Rabbimiz şöyle buyurmuştur: **“Hepiniz Allâh'ın ipine sımsıkı sarılın. Allâh'ın size olan nimetini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşmandınız da Allâh kalplerinizi birleştirdi ve O'nun nimetiyle kardeş oldunuz.”** [Al-i İmran: 3/103] Bu âyet Müslümanların Allâh'ın ipine (yani İslâm'a) sımsıkı sarılmalarını ve birlik içinde olmalarını emrediyor.

Allâh'ı Teâlâ'nın Müslümanları düşmanlıktan kardeşliğe dönüştürdüğünü hatırlatarak, birlik ve beraberliğin Allâh'ı Teâlâ'nın bir nimeti olduğu ifade ediyor.

O Yumuşak davranmak hususunda Rabbimiz şöyle buyurmuştur: **“Sen, Allâh'tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı yürekli olsaydın, etrafından dağılıp giderlerdi. Artık onları affet, onlar için bağışlanma dile ve iş konusunda onlarla istişare et. Karar verdiğinde ise artık Allâh'a tevekkül et. Şüphesiz Allâh, tevekkül edenleri sever.”** [Al-i İmran: 3/159] Kur'ân Nebi aleyhisselâm'ın ülfet ve yumuşak huylu olmasını vurgulayarak, mücadele ederken dahi hoşgörünün ve iyi ilişkilerin korunmasını emreder.

O Kalpleri uzlaştırmak hususunda Rabbimiz şöyle buyurmuştur: **“Ve Allâh, onların kalplerini uzlaştırdı. Sen yeryüzündeki her şeyi harcasaydın bile onların kalplerini uzlaştıramazdın. Fakat Al-**

lâh onların arasını buldu. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.”

[Enfal: 8/63] Bu âyet, insanların bir araya geldiğini ve kalplerinin Allâh'ın izniyle uzlaştığını vurgular. İslâm'ın toplumsal düzeninde insanların kalplerinin birleşmesi, Allâh'ı Teâlâ'nın önemli bir lütfu olarak gösterilir.

O Barış ve güvenlik hususunda Rabbimiz şöyle buyurmuştur: **“Eğer müşriklerden biri senden aman dilerse, ona aman ver ki Allâh'ın kelamını işitsin; sonra onu güven içinde olacağı yere ulaştır. Çünkü onlar bilmeyen bir topluluktur.”** [Tevbe: 9/6]

İslâm'da savaş sırasında barış ve hoşgörüye öncelik verilir. Müslümanlar mücadeleye ederken bile karşı tarafın güvenliğini sağlamalıdır. Bu âyet, düşman bile olsa, mücadele sırasında İslâm'ın barış ve güvenliğe verdiği önemi vurgular.

İslâmî mücadele de amaç sadece fiziksel üstünlük değil, aynı zamanda insanların hakkı ve hakikati anlaması ve doğru yola davet edilmesidir. Bu yüzden ülfet, insanların kalbini kazanmak, onları barış ve huzur ortamında İslâm'la tanıştırmak için bir yöntemdir.

O Hikmetle ve güzel öğütle davet hususunda Rabbimiz şöyle buyurmuştur: **“Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et.”** [Nahl: 16/125] İslâm'da mücadelenin önemli bir boyutu, insanları güzel bir dille hakka davet etmektir.

Bu davet kaba kuvvetle değil, hikmet ve güzel öğütle olmalıdır. Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulur: Bu âyet, İslâm mücadelesinde ülfetin ne kadar önem

"Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et."

[Nahl: 16/125]

li olduğunu gösterir. İnsanları İslâm'a davet ederken sevgi dolu bir yaklaşım ve ülfet içinde hareket etmek, İslâm'ın daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlar, bu da mücadelenin yumuşak ve hikmet dolu bir şekilde yapılmasını gerektirir.

O Müminler arasında kardeşlik hususunda Rabbimiz şöyle buyurmuştur: **“Müminler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allâh'tan korkun ki rahmete kavuşturunuz.”** [Hucurat: 49/10] Bu âyet, müminler arasındaki kardeşlik bağının ve dayanışmanın İslâm'ın önemli bir ilkesini oluşturduğunu açıkça ifade eder. Mücadele ederken, müminler arasında ülfet olmazsa, birlik sağlanamaz ve bu durum İslâm'ın yayılmasını zorlaştırır. Bu nedenle, ülfet İslâm mücadelesinde güçlü bir birlik ruhu oluşturur.

2.Hadislerde Ülfet Anlayışı

Nebi aleyhisselâm hayatı boyunca insanlara karşı yumuşak ve merhametli davranarak, onları İslâm'a kazandırmayı hedeflemiştir.

Mücadelesinde kaba kuvvet yerine sevgi ve hoşgörü ile hareket etmiş, bu sayede birçok kişinin İslâm'ı benimsemesini sağlamıştır. Nebi aleyhisselâm şöyle buyurmuştur: **“Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız; müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.”** [Buhari]

Bu hadis İslâm davetinde ve mücadelesinde ülfetin temel bir ilke olduğunu açıkça ifade eder. İnsanları İslâm'dan uzaklaştırmak yerine, onları kazanmanın yolları aranmalıdır. Nebi aleyhisselâm insanlara İslâm'ı sevdirek onların gönüllerine hitap etmiştir.

Nebi aleyhisselâm Müslümanlar

arasında birlik ve beraberliği teşvik eden birçok hadis söylemiştir. Hadislerde Müslümanların birbirine yardım etmeleri ve iyi ilişkiler kurmaları gerektiği sıkça vurgulanır.

“Müslüman Müslümanın kardeşidir; ona zulmetmez, onu düşmana teslim etmez. Kim kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allâh'da onun bir ihtiyacını giderir.” [Buhari]

Bu hadis, Müslümanların birbirlerine yardım etme zorunluğunu anlatır. İslâm toplumu içinde kardeşlik bağı, yardımlaşma ve ülfet anlayışına dayalıdır.

ÜLFETİN MÜCADELE BOYUTLARI

1.Nefisle Mücadelede Ülfet

İnsanın en büyük düşmanı kendisidir. Nefis, daima kötülüğü emreder ve insanı günaha sürükler. Bu nedenle Müslüman, nefsiyle sürekli bir mücadele halinde olmalıdır. Ancak bu mücadele, nefrete, yılgınlığa ve umutsuzluğa yol açmamalıdır. Aksine, merhamet, sabır ve şefkatle yoğrulmalıdır. **“Mümin kendi nefisine karşı cihad eder.”** [Tirmizi]

Bu hadis, Müslümanın nefisine karşı verdiği mücadelenin önemini vurgulamaktadır. Ancak bu mücadele, nefsin yok edilmesi amacıyla değil, terbiye edilmesi, iyiye ve güzele yönlendirilmesi amacıyla yapılmalıdır.

2.Şeytanla Mücadelede Ülfet

Şeytan, insanın açık bir düşmanıdır ve onu Allâh'ı Teâlâ'nın yolundan saptırmak için sürekli tuzaklar kurar. Müslüman şeytanın vesveselerine karşı uyanık olmalı ve ona karşı mücadele etmelidir. Ancak bu mücadele, Allâh'ı Teâlâ'ya sığınmaya ve O'ndan yardım

dilemeye dayanmalıdır. **“Ey îmân edenler! Şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o, sizin apaçık düşmanınızdır.”** [Bakara: 2/108]

“Ey îmân edenler! Hepiniz topluca Allâh’a Tevbe ediniz ki kurtuluşa eresiniz.” [Nur: 24/31] Bu âyet, şeytanın insanın düşmanı olduğunu ve onun tuzaklarına karşı uyanık olunması gerektiğini vurgulamaktadır. Ancak şeytanla mücadele, Allâh’a sığınmak ve O’ndan yardım dilemek suretiyle yapılır.

3. Topluca Kötülüklerle Mücadelede Ülfet

İslâm sadece bireysel değil, toplumsal düzeyde de bir mücadeleyi emreder. Müslüman içinde yaşadığı toplumda adaletin, barışın ve huzurun hâkim olması için çaba göstermelidir. Yoksulluk, cehalet, zulüm gibi toplumsal sorunlarla mücadele etmelidir. Ancak bu mücadele, şiddet ve nefret yerine, diyalog, hoşgörü ve sevgi temelinde yürütülmelidir. **“Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten meneder ve Allâh’a îmân edersiniz.”** [Al-i İmran: 3/110] Bu âyet Müslümanların toplumsal sorumluluklarını hatırlatmakta ve onları iyiliği emretmeye, kötülükten menetmeye davet etmektedir. Ancak bu görevlerini yerine getirirken daima adaletli, merhametli ve hikmetli davranmaları gerekmektedir.

4. Düşmanla Mücadelede Ülfet

Allâh’u Teâlâ: küfürle mücadele noktasında **“Fitne kalmayınca ve din tamamen Allâh’ın oluncaya kadar onlarla savaşın! Şayet şirkten vazgeçerlerse şüphesiz Allâh yaptıklarını görendir.”**

[Enfal: 8/39] âyeti kerimesiyle Müslümanlara istikamet bildirmektedir. Savaş aynı zamanda din namus gibi kutsal değerler tehdit altındayken ve barışçıl yollar tükendiğinde meşru hale gelir. Savaş esnasında bile düşmana karşı insanlık dışı muamelede bulunmak, zulmetmek, masum insanlara zarar vermek kesinlikle yasaktır. **“Savaşta bile aşırı gitmeyin, hile yapmayın, hainlik yapmayın, çocukları, kadınları ve yaşlıları öldürmeyin.”** [Müslim] Bu hadis, savaş hukukunun İslâm’daki yerini ve önemini göstermektedir. Savaş esnasında bile İslâm ahlâkından taviz verilmemesi, insanlık dışı davranışlardan kaçınılması emredilmektedir.

Ülfetin Toplumsal Hayata Yansımaları

İslâm ahlâkında ülfet, bireylerin günlük yaşamlarında birbirlerine olan davranışlarında kendini gösterir. Toplumun her alanında huzuru sağlayan ülfet çeşitli tezahürlerle kendini dışa vurur.

1. Aile içi ilişkilerde sevgi ve saygı:

Aile üyeleri arasında güçlü bağların kurulması ve sevgi, saygı çerçevesinde bir arada yaşama ülfetin en önemli yansımalarındandır.

2. Komşuluk ilişkilerinde yardımlaşma:

İslâm’da komşularla iyi ilişkiler içinde olmak, yardımlaşmak, sıkıntılarında ortak olmak ülfetin toplumsal boyutunu oluşturur.

3. Topluluk içinde birlik ve dayanışma:

Müslümanların bir arada güçlü bir toplum oluşturmaları, birbirlerine yardım etmeleri ve sosyal adaleti sağlamaları da ülfetin bir yansımasıdır.

4. Hoşgörü ve Sabır:

Farklı düşünce ve inançlara karşı hoşgörülü davranmak, insanlarla sabırlı bir şekilde ilişki kurmak ülfetin kişisel düzeydeki bir yansımasıdır.

5. Kardeşlik bağları:

İslâm'da müminlerin birbirlerine kardeş olarak hitap etmeleri, birbirlerine sahip çıkmaları, birbirlerini sevgiyle kucaklamaları Rabbimizin gönüllere verdiği ülfet nimetiyle mümkündür. Hatta eksiklikleri hoşgörülle gidermeleri ülfetin önemli bir yansımasıdır.

6. Selâmlaşma ve misafirperverlik:

Selâmlaşmak, ziyaretlerde bulunmak ve misafirperver olmak da ülfetin somut göstergeleri arasında yer alır.

Mücadelede Ülfetin Örnekleri

1. Mekke'nin Fethi:

Mekke'nin fethi, İslâm tarihindeki en büyük zaferlerden biridir. Bu fetih sırasında, Nebi aleyhisselâm, Mekke halkına büyük bir hoşgörü ve ülfet göstermiştir. Nebi aleyhisselâm Mekkeli müşriklerin kendisine karşı yaptıkları düşmanlıkları affederek, onları bağışlamış ve bu şekilde kalplerini kazanmıştır. Bu olayda Nebi aleyhisselâm şöyle demiştir;

“Bugün size kınama yok, Allâh sizi affetsin.” [Müslim]

Bu davranış, ülfetin mücadelede ne kadar etkili olduğunu ve düşmanları dahi kazanmak için önemli bir yol olduğunu göstermektedir.

2. Taif Seferi:

Nebi aleyhisselâm, Taif şehrine İslâm'ı tebliğ etmek için gitmiş, ancak burada halk tarafından taşlanarak dışlanmıştı. Bu acı verici olayda bile Nebi aleyhisselâm halkı lanetlemek yerine onların hidâyet bulması için duâ etmiştir. Bu olay düşmanlığa dahi ülfetle yaklaşmanın ve insanların kalplerini kazanmaya çalışmanın ne kadar önemli olduğunu gösterir.

SONUÇ

Zülme karşı İslâmî mücadele cihad; ah-lâkî ve manevî bir mücadele ile başlar. Bu bağlamda ülfet: İslâm'ın tebliğ ve davet sürecinde gönüllere cihad şuurunu kazandıracak etkili araçlardan biridir. Kardeşlik, sevgi, merhamet, hoşgörü ve adalet, mücadelenin temel ilkelerini oluşturur. Âyetler ve hadisler, müminlerin birbirleriyle ilişkilerinde ülfeti korumalarını, kardeşlik hukuku içerisinde ülfetle, sevgi ve hoşgörülle hareket etmelerini emrederken zulme karşı sert ve kararlı olmaları gerekliliğini vurgular.

Ülfet müminler arasında kalpten kalbe köprüler kurarak toplumsal barışı ve huzuru tesis eden manevi bir bağdır. Allâh'ı Teâlâ'nın Kur'ân'da buyurduğu kardeşlik ve bir arada yaşama prensipleri, Nebi aleyhisselâm'ın söz ve davranışlarıyla teşvik ettiği önemli bir değerdir.

Şanı yüce Allâh'ım! Sen bizim Rabbimiz ve Mevlâmızsın. Şüphesiz ki sen, çokça affedensin, affetmeyi seversin. Biz aciz kullarını da affet! Bağışla ve cennetlerinde ağırla! Allâhumme âmin

Selâm ve duâ ile...

KISSALAR VE HİKMETLER

LUT KAVMI VE EŞCİNSELLİK

Alaaddin Cihad

En güzel isimlerin ve yüce sıfatların sahibi Allâh'ın ismiyle...

Hamd, kullarını el-Fâtır ismiyle fitrat üzere yaratan Allâh'u Teâlâ'ya mahsustur. Salât ve selâm, ahlâk medresesinin mümtaz muallimi olan Nebimiz aleyhisselâm'ın üzerine olsun.

,Hidayet kaynağı olan Kur'ân-ı Kerîm, kulun yaşamının her alanında olduğu gibi evlilik ve neslin devamı hususunda da rehberlik etmektedir. Bununla helal ve haram sınırlarını belirlemiş, ailenin ve toplumun huzuru için zararlı davranışlardan kaçınmayı emretmiştir.

Bu bağlamda Kur'ân-ı Kerîm, Lut kavminin düştüğü ahlâkî ifsadi ve ardından maruz kaldığı azabı anlatarak, hem cahiliye dönemindeki insanlara hem de kıyamete kadar vahye muhatap olacak toplumlara uyarılarda bulunmuştur. Nitekim Rabbimiz şöyle buyurmaktadır

“Artık sen (Habîbim) kıssayı (onlara) anlat. Belki iyice düşünürler.” [A'râf: 7/176]

Önceki sayımızda ele aldığımız eşcinsellik kavramını, bu yazımızda Lut aleyhisselâm kavmi üzerinden okumaya çalışacağız inşallâh.

Gayret bizden, yardım ve başarı Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dandır.

Lut Aleyhisselâm ve Kavmi

Lut aleyhisselâm; Kur'ân-ı Kerîm'de onsekiz farklı sûrede (En'âm, A'râf, Tevbe, Hûd, Hicr, Enbiyâ, Hac, Furkân, Şu'arâ, Neml, Ankebût, Saffât, Sâd, Kâf, Zâriyât, Kamer, Tahrîm, Hâkka) yirmiyedi yerde hakkında bilgi verilmiş hidayet önderidir. Sodom halkını irşad etmek amacıyla elçi olarak gönderilen Lut aleyhisselâm, Kur'ân'ın ifadesiyle “âlemlere üstün kılınmış” [En'âm: 6/86], “doğru hüküm yeteneği ve ilim verilmiş” [Enbiyâ: 21/74], “Allâh'ın rahmetine kabul edilmiş” [Enbiyâ: 21/75] seçkin bir kuldu.

Kur'ân-ı Kerîm'de bir ibret vesikası olarak anlatılan Lut kavmi; âyet-i kerîmeye

göre kendilerinden önce hiç kimsenin yapmadığı bir fuhşu yapan kimseler olarak tanıtılmaktadır. Yüce kitabımız Lut kavmini; “fuhuş işleyen” [A’raf: 7/80] “haddi aşan” [A’raf: 7/81], “(meşru) yolları kesen” [Ankebût: 29/29], “hayâsızlığın yayılması ve sıradanlaşması için toplantılar düzenleyen” [Ankebût 29/29], “peygamber ve inananları tehdit edip alaya alan” [eş-Şuarâ: 26/167; en-Neml 27/56], “cahillik yapan” [en-Neml: 27/55], “hakka şüphe ile yaklaşan” [Kamer: 54/36], “misafirlere göz koyan” [Kamer: 54/37] kimseler olarak nitelendirmiştir. Hayâ abidesi olan ve iffetsizlikten utanan bir peygamber olan Lut aleyhisselâm kavmini eşcinsel davranışlarına karşı uyararak onları fitrata çağırmıştır. Fakat cinsel arzularına esir olan ve hiçbir uyarıya aldırmazlık etmeyip günaha ısrar eden kavmi, Lut aleyhisselâm’ı yalancılıkla itham edip vahiyden kuşku duymuşlardır. Kendilerini fitrata çağırarak peygamberlerine itaatsizlik edip, uyarılardan yüzçevirmeleri elim verici akibetlerinin habercisi olmuştur. Lut kavminin başına gelenler Kur’ân’da on ayrı sûrede pek çok defa zikredilmesi, konunun önemine işaret etmesi bakımından dikkat çekicidir.

Davete Karşı Lut Aleyhisselâm’ın Kavminin Karşılıkları

Lut aleyhisselâm kavmine, fitratın önemini ve nikâhın gerekliliğini anlatmıştır. Ancak kavminin, onun bu telkinlerine karşı kendisine verdiği cevapları ise şöyle sıralayabiliriz;

* Yalancılıkla suçladılar. **“Lut kavmi de peygamberleri yalancılıkla suçladı.”** [Şuarâ: 26/160]

* Kimselere karışmamasını istediler ve

şehre gelen yabancılarla iletişim kurmasını yasakladılar. **“Biz seni, elâlemin işine karışmaktan men etmemiş miydik? dediler.”** [Hicr: 15/70]

* Sürgün etmekle tehdit ettiler. **“Kavminin cevabı ise sadece, ‘Çıkarın bunları memleketinizden!...’”** [A’raf: 6/82] **“Dediler ki: ‘Ey Lut! (İşimize karışmaktan vazgeçmezsen mutlaka (şehirden) çıkarılardan olacaksın!’”** [Şuarâ: 26/167]

* Alay ettiler. **“Güya onlar kendilerini fazla temiz tutan insanlar!..”** [A’raf: 6/82]

* Ahlâksızlıklarına karşı çıkılmamasını, hatta desteklenmesini istediler. **“Dediler ki: ‘Senin kızlarında bizim bir hakkımız olmadığını biliyorsun. Ve sen bizim ne istediğimizi elbette bilirsin.’”** [Hûd: 11/79]

* Azap uyarılarını ciddiye almadılar. **“Andolsun ki, Lut onları bizim şiddetli azabımızla uyardı. Fakat onlar bu tehditleri kuşkuyla karşıladılar.”** [Kamer: 54/36]

* Kendilerine vaadedilen azabın gelmesini istediler. **“Kavminin cevabı, ‘Eğer doğru söyleyenlerden isen, haydi Al-lâh’ın azabını getir bize’ demeden ibaret oldu.”** [Ankebût: 29/29]

Lut Kavminin Helak Edilmesi

Lut aleyhisselâm’ın telkinlerini dinlemeyip, eşcinsel ilişkilerine ve bozgunculuğa devam eden halkın üzerine helak etmek üzere elçiler gönderildi. Bu elçiler önce İbrahim aleyhisselâm’a uğrayarak telaşa kapılmaması için Lut kavminin helak edileceğini fakat Lut ve ailesinin kurtulacağını haber verdiler. Daha sonra Lut aleyhisselâm, Sodom’a varan elçileri şehrin kapısında karşıla-

di. Lut aleyhisselâm'ın elçileri ağırladığını duyan şehrin erkekleri, genç-yaşlı demeden evin önünde toplandılar. Elçilere tecavüz etmek için Lut aleyhisselâm'dan misafirlerini istediler. Lut aleyhisselâm ise: **“Bunlar benim misafirlerim, beni utandıracak bir şey yapmayın. Allâh'tan korkun, misafirlerimin önünde beni rezil etmeyin!”** [Hicr: 15/68-69] dedi. Elçiler Lut aleyhisselâm'a kendilerinin, Allâh'ın elçileri olduklarını ve dışardakilerin ona dokunamayacaklarını söylediler. Lut aleyhisselâm'a gece olduğunda eşi hariç ailesini alıp yola çıkması gerektiğini bildirdiler. Lut aleyhisselâm'a sabaha karşı karısı hariç aile fertlerini alarak şehirden ayrıldılar. Allâh'u Teâlâ katından emir geldiğinde şehir altını üstüne getirildi, gökten sağanak halinde balçıktan taşlar yağdırıldı. “Yerin alt üst edilmesi hadisesini Cebrael aleyhisselâm'ın kanadını şehrin altından takıp yukarıya kaldırması ve sonra şehri ters çevirip altını üstüne getirmesi şeklinde anlatmaktadırlar. Bu şekilde üzerlerine pişmiş taşlar yağdırılmış ve şehir yerin içine gömülmüştür. Ardından Allâh'u Teâlâ, o bölgeyi etrafına fayda vermeyen bir göle çevirmiştir.” [Kurtubî: el-Cami' li-ahkâm'l-Kur'ân]

Lut aleyhisselâm'ın kavmi sabah vakti helak edilmiştir. Çünkü sabah vaktinin rahat ve sükûnet anı olmasından dolayı azabın bu vakitte gelmesinin daha korkutucu ve ibret verici olacağı ifade edilmektedir. “Helak edilen şehirlerde yaşayan insan sayısının 400 veya 4000 kişi olduğu söylenmektedir.” [İbn Kesîr: el-Bidâye ve'n-nihâye]

Kur'ân-ı Kerîm'de felaketten sadece bir

ev halkı kadar insanın yani Lut aleyhisselâm'ın ve ailesinin (kızlarının) Allâh'u Teâlâ'nın inayetiyle kurtulduğu ifade edilmektedir.

“Lut Gölü'nün güney kısmında büyük bir felaketin belirtileri de büyük kara lekeler, yanmış taşlar, soğumuş lavlar, petrol ve mazot ve tabii gaz kalıntıları şeklinde bulunuyor...” [Mevdûdî, Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi, 1/468]

Sonuç

Allâh'u Teâlâ'nın sâlih kullarından olan Lut aleyhisselâm, kendisine toplumun islahı için verilen risâlet görevini bihakkın yerine getirmiştir. Türlü tuzaklara rağmen mücadeleden yılmaması kıyamete kadar hakka davet eden davetçilere emsal olarak Kur'ân'da kıssa edilmektedir. Lut kavmi ve Sodom şehri ise; Allâh'u Teâlâ'nın emirlerinden yüz çevirme ve peygambere yapılan itaatsizlikler neticesinde acı bir akıbet yaşamış; Allâh'u Teâlâ'nın emriyle tarih sahnesinden silinmişlerdir. Günümüzde bir peygamber bulunmamasına rağmen Kur'ân, Lut kavminin peygamberlerine yaptığı itaatsizliğe dikkat çekmektedir. Çünkü peygamber, her zaman için geçerli olacak bir çağrıda bulunmuş, onlardan yaratılıştan gelen cinsel eğilimlerine geri dönmelerini istemiş, Allâh'u Teâlâ'ya karşı gelmekten sakınmaları konusunda nasihatle bulunmuştur. Bu açıdan Kur'ân, emri günümüzde de geçerli olan peygamberin uyarılarına kulak tıkanmaması konusunda tüm insanlığa seslenmektedir. Nitekim davetçilere ve uyarıcılara kapılarını kapatan, azabın ve helakın muhatabı kılınır.

Dersler ve Hikmetler

1. “Allâh’u Teâlâ’nın insanları helak etmesine neden olan eşcinsellik sapıklığını işleyenlere ne tür cezai yaptırım uygulanacağına dair kaynaklarda farklı görüşler mevcuttur. Bu sapıklığı işleyenleri lanetleyen Nebi aleyhisselâm her iki kişinin de recmedilerek öldürülmesini emretmektedir. Ebu Bekir radiyallâhu anhu ve Ali radiyallâhu anhu

bu çirkin işi işleyen kişilerin kılıçla öldürülüp cesetlerinin yakılarak kül haline getirilmesi gerektiği görüşündedirler. Ömer radiyallâhu anhu ve Osman radiyallâhu anhu ise bu kimselerin yıkılmak üzere olan bir bina içine koyularak binanın onların üzerine yıkılması gerektiği görüşündedirler.

İbn-i Abbas radiyallâhu anhu ise bu fiili işleyenlerin yüksek bir binanın

çatısından baş aşağıya atılmaları gerektiği kanaatindedir.” [Mevdûdî: Tefhimul-Kur’ân, 2/63-64]

Neticede bu sapkınlığı işleyenlere uygulanacak ceza türlerine dair rivayetlerden de bu işin ne kadar çirkin ve kerih görülen bir iş olduğu anlaşılmaktadır

2. Kissa bize, peygamber eşi olmanın dahi bir kimseyi kurtarmaya yetmeyeceğini göstermektedir. Nitekim Rab-bimiz şöyle buyurur: “Allâh, kâfirlere Nuh’un ve Lut’un eşini örnek verdi. İki-si de kullarımızdan sâlih olan iki kulun (nikâhı) altındaydı. İki-si de (müşrik kavimlerinin yanında yer alarak, kocalarına) ihanet ettiler. (Kocaları peygamber olmasına rağmen) Allâh’a karşı onlara hiçbir fayda sağlamadı. Denildi ki: ‘Girenlerle beraber girin ateşe.’” [Tahrim: 66/10]. İnsanlar soyları ile değil, kendi amelleriyle karşılık görürler.

Bu hususta Nebimiz aleyhisselâm şöyle buyurmuştur:

“Bir kimseyi ameli geri bırakmışsa; ne-sebi, soyu onu kurtaramaz, yükselte-mez, ilerletemez.” [İbn Mace]

3. “Helak için görevlendirilen meleklerin Lut aleyhisselâm’dan önce İbrahim aleyhisselâm’a misafir olmaları şu şekilde yorumlanmıştır. Allâh’u Teâlâ gönderdiği melekleri Lut aleyhisselâm’ın kavmini helak etmekle görevlendirmesinin yanı sıra onları müjdecî ve azap ile uyarıcı olarak da göndermiştir. Nitekim Allâh’u Teâlâ’nın rahmeti gazabından önce gelmektedir. Bu nedenle melekler Hz. Lut’un kavmini helak etmeden

önce Hz. İbrâhim’i ziyaret ederek İshak adında bir oğlu olacağını müjdelemişlerdir.” [Râzî: Mefâtîhu’l-gayb, 18/11.]

4. “el-Cezâu min cinsil amel” kaidesi görülmektedir. Lut aleyhisselâm kavmi geçmiştekilerin yapmadığı işi yaptıklarından dolayı, ibretlik bir şekilde helaka uğradılar. Gözlerini meşru olmayan yollarda kullandıkları için, silme kör olmuşlardı. Alçak amele, alçak bir netice verilmiştir ki ölüdenizin rakımı yeryüzünün en düşük rakımlı deniz seviyesinden 430.5 metre daha altındadır. Ayrıca Ölü Deniz, içerisinde hiçbir deniz canlısının yaşamadığı bir yerdir. Ölü Deniz, suyu ve zemini ile çok farklı ve istisnai bir denizdir. Ölü Deniz’in suyu hakkında araştırma yapan bilim adamları, 342 g/kg tuzluluk oranı ile dünyanın en tuzlu su kütlelerinden biri olduğunu söylerler. Bunun ne demek olduğunu şuradan anlayalım, okyanusa göre 9.6 kat daha tuzludur.

5. Lut kavmi, azapların çeşitleri itibariyle Kur’ân-ı Kerîm’de benzeri görülmemiş bir helaka düşen bir kavimdir. Nitekim bu durum farklı sûrelerde tafsili olarak zikredilmiştir. “Üzerlerine azap taşları bir yağmur gibi yağdırılması” [Neml: 27/58] “O şehirlerin altının üstüne getirilmesi/yerle bir edilmesi” [Hûd: 11/82], “Üzerlerine balçıktan, pişirilmiş, işaretlenmiş taşların yağdırılması” [Hûd: 11/82], “Korkunç ses ile yakalanmaları” [Hicr: 15/73] “Yerle bir edilmeleleri” [Şu’arâ: 26/172] “Üzerlerine gökten gelen bir azap” [Ankebût: 29/34] “Felâket yağmuruna tutulmaları” [Furkan: 25/40] “Üzerlerine gönderilen fırtına”

[Kamer: 54/34], “Gözlerinin silip, kör edilmesi” [Kamer: 54/37]

6. Meleklerin Lut kavmine güzel ve yakışıklı surette gönderilmesi, kavmin zaaflarına hitap edecek bir imtihanla karşılaştıklarına işaret eder. Bu durum da imtihanın insanların zafiyet duyduğu hususlardan geleceğini göstermektedir. Hülasa kişi, kulluk yolunda zaaflarından kurtulmadıkça, hakiki kurtuluşa erişemez.

7. “Eğer dediğimi yaparsanız işte (nikâhlanmanız için) kızlarım. Sizin için onlar daha temizdir.” [Hûd: 11/78] Lut aleyhisselâm; kavminin bütün insanları için bir baba mesabesinde olduğu, bu sebeple kızlarından kastının kendi kızları olmadığı bildirilmektedir. Nitekim Nebi aleyhisselâm hadislerinde ifade edilen “Ben sizin babanız makamındayım ve size öğretim.” [Ebu Davud] hadisini dikkate alarak, âyeti anlamak gerekmektedir.

8. Kur’ân-ı Kerîm’de; Lut aleyhisselâm’ın kavminin işlediği bu çirkin davranışı, kendilerinden önce hiçbir toplumun işlemediği ahlâksız bir iş olarak anlatılmaktadır. Ve bu tutumlarından dolayı bu kavim müsrif (haddi aşan) bir topluluk olarak tanıtılmaktadır. Buna mukabil her hastalığın tedavisi olmakla birlikte, eşcinselliğin reçetesi de evlilik olarak bildirilmektedir.

9. Lut aleyhisselâm’ın kavminin yaptığı amellerin gizli saklı değil açıkça yapıyor olması ve yapmayanların zorlanması; ictima’î olarak düştükleri durumu gözler önüne sermiştir. Günümüzde de azabı gerekli kılan ve toplumun sonunu

getirecek bu günahın meşrulaştırılması ve gözlerimize sokulması, kavmimiz için büyük bir tehlikedir.

Nitekim günahı işlemekten daha tehlikeli olan hiç şüphesiz o günaha alışmaktır.

10. Halkı zalim olan bir beldeden hicrete dair; asla geriye dönüp bakmadan yolculuklarını sürdürmesi ve geceleyin yola çıkması gibi dikkat etmesi gereken kaideleri haber vermektedir. “Kavmin haberi olmadan geceleyin şehirden çık. Gecenin bir bölümünde aileni yola çıkar. Sen de peşlerine düş. Sizden kimse arkasına bakmasın. Emrolduğunuz yere doğru devam edin.” [Hicr: 15/65]

NOT: Eşcinselliği bazı kimseler “Lutîlik” diye ifade ederek, bu çirkin eylemi pak nebinin ismine nispet etmektedirler ancak bu son derece yanlış bir söylemdir. Nitekim bilerek ya da bilmeyerek arapça nispet ya’sı ile nispet edilen bu çirkin eylemden, Rabbimizin seçilmiş iffetli nebisi fersah fersah uzaktır. Rabbimizin alemlere üstün kıldığı nebinin ismini, mücadele ettiği bu eylemi onunla özdeşleştirecek (Haşa!) “Lutîlik” şeklindeki kullanımdan, uzak durmalıyız.

Duâmız

Ey Rabbimiz! Bizlere ahlâk medresesinin mümtaz muallimi olan Lut aleyhisselâm’ın izinden gitmeyi ve hayasızlığı yayanlara karşı durabilmeyi kolaylaştır. Allâhumme âmin

Velhamdulillâh, selâm ve duâ ile...

YERYÜZÜ YILDIZLARI

EBÛ BEKİR RADİYALLÂHU ANH-1

İbrahim Yahya

Hamd alemleri yaratan, yarattıkları arasından dilediklerini seçen Allâh Subhânehu ve Teâlâ'yadır.

Ondan yardım ve mağfiret dileriz. Salat ve selâm ise insanlar arasından seçilmiş ve üstün özelliklerle donatılmış Peygamberimiz Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'e ve bütün nebilerin üzerine olsun.

Şüphesiz ki Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in sahabesi denince akla ilk gelen isim Ebû Bekir radiyallâhu anh'tır. Ebû Bekir radiyallâhu anh denince de akla ilk gelenler onun üstün vasıfları, İslâma olan bağlılığı, Müslümanlara olan düşkünlüğü ve tabiki de Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'le olan derin muhabbetidir.

Bizde bu sayımızda Ebû Bekir radiyallâhu anh'in hayatına, İslâm'a yapmış olduğu hizmetlere ve bu hizmetleri neticesinde elde etmiş olduğu üstün mertebelere değineceğiz.

Gayret bizden, tevfiik ise Rabbimizdendir.

1. Hayatı

Fil Vak'ası'ndan üç yıl kadar sonra Mekke'de doğdu. Annesi Ümmü'l-Hayr Selmâ bint Sahr, Mekke döneminde Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in evinde bulunduğu sırada İslâmiyet'i kabul etti. Babası Ebû Kuhâfe, Mekke fethinden hemen sonra oğlu Ebû Bekir radiyallâhu anh'in aracılığıyla Müslüman oldu. Anne ve babasının mensup olduğu kabilesinin soyu Mürreb. Kâ'b'da Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in nesebiyle birleşir. Rasûl-i Ekrem'den iki veya üç yaş küçük olan Ebû Bekir radiyallâhu anh kaynaklarda adından çok atik lakabıyla anılmıştır. "Güzel, soylu, eski, âzat edilmiş" gibi mânalara gelen bu lakabın ona annesi tarafından verildiği veya çok eskiden beri hayır yaptığı, yüzü ve ahlâkı güzel olduğu yahut da soyun da ayıplanacak bir husus bulunmadığı için atik diye

anıldığı rivayet edilmekle birlikte Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in, **"Sen Allâh'ın cehennemden âzat ettiği kimsesin"** [Tirmizî: "Menâkıb", 16] şeklindeki iltifatına mazhar olduktan sonra bu lakapla anılmaya başlandığı da bilinmektedir. Daha öncede söylediğimiz gibi Ebû Bekir radiyallâhu anh, Kureyş kabilesinin Teymoğulları koluna mensuptur. Nesebi Ebû Kuhâfe b. Âmir b. Amr b. Kab b. Sa'd b. Teym b. Mürre b. Ka'b b. Lüey b. Gâlib b. Fihri b. Mâlik b. Nadr b. Kinâne b. Hüzeyme b. Müdrike b. İlyâs b. Mudar b. Nizâr b. Mead b. Adnân şeklindedir. Gerçek ismi tarih kaynaklarında ihtilaflıdır.

Kaynakların ekseriyeti ona verilen ilk ismin Abdulkâbe olduğunu; fakat cahiliye dönemine ait bu ismin putlarla iltisaklı olmasından sebep Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem tarafından Abdurrahman olarak değiştirdiğini bildirirler. Begavî ve Hâkim en-Nisaburî ise gerçek adının Abduluzzâ olduğunu ve bu ismin de aynı şekilde Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem tarafından değiştirildiğini söyler.

İhtilaflar bir kenara bırakılırsa, her iki ismin de putlarla alakalı olması ve bu sebepten ötürü Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem tarafından değiştirildiği aşikardır.

Ebû Bekir radiyallâhu anh'ın çocukluğu, gençliği ve Müslüman olmadan önceki hayatı hakkında kaynaklarda fazla bilgi bulunmamaktadır. Yalnız elbise ve kumaş ticaretiyle meşgul olduğu, İslâmiyet'i kabul ettiği sırada 40.000 dirhem kadar sermayesi bulunduğu, ticaret kervanlarıyla Suriye ve Yemen'e seyahat ettiği bilinmektedir.

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in yirmi beş yaşlarında iken katıldığı Suriye ticaret kervanında onun da bulunduğu rivayet edilir.

2. İslâm'a Girişi

Ebû Bekir radiyallâhu anh Risale'ten önce Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem ile dost idi. Cahiliye devrinin kötü işlerinden uzak durdu. Neseb ilmine vakıftı. İyi bir hatip olarak bilinirdi. Doğru ve iyi huylu bir tacirdi. Bilgisi, tecrübesi, güzel komşuluğu ve arkadaşlığındaki vefakârlığı ile tanınmıştı. İslâm'dan önceki dönemde Mekke site devletinde önemli meselelerin görüşüldüğü müşavere heyeti arasında olup Eşnak (diyetler) görevi ondaydı. Mahiyeti itibarıyla bu önemli bir görevdi. Dolayısıyla Mekke Cahiliyesin'de hatırlı ve itibarlı biriydi.

Kaynaklarda nakledildiğine göre Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'e nübüvvet vazifesi verildiği günlerde Ebû Bekir radiyallâhu anh ticarî maksatla Yemen taraflarına gitmişti. Ukbe b. Ebî Muayt, Şeybe, Ebû Cehil, Ebû'l-Bahterî gibi Kureyş'in ileri gelenleri onun dönüşünü kolladılar; şehre döndüğü sırada ise Ebû Bekir radiyallâhu anh'ın etrafını çevirerek ve bir çeşit de baskı kurarak Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'in peygamberliği konusunda onu uyardılar, söylenenlere inanmaktan, atalarının dinini bırakmaktan sakındırdılar. Ebû Bekir radiyallâhu anh onları tatlı sözlerle başından savdıktan sonra doğruca Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in yanına gitti. Onunla görüşüp konuştu, işittiklerini tahkik etti. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem ona durumu anlattı ve ken-

disinin peygamber olduğunu bildirerek onu Allâh'a îmâna ve kendisine vahiy ile haber verilenleri tasdiğe davet etti. Kaynakların ittifakla belirttiğine göre Ebû Bekir radiyallâhu anh tereddüt etmeksizin Müslüman oldu. Nitekim, Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem bir hadisinde:

“Ben, Ebû Bekir dışında Müslüman olmasını teklif ettiğim herkesten bir zorluk gördüm. Ebû Bekir’e gelince; o, teklifimi tereddüt etmeden kabul etti...” [Buhârî] buyurarak buna açıklık getirmiştir. Yine bir başka rivayette de Ammâr b. Yâsir radiyallâhu anh bu durumu şöyle haber vermektedir:

“Ben, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem’i ilk gördüğümde onun beraberinde ilk Müslüman olarak beş köle, iki kadın ve bir de Ebû Bekir vardı.”

[Buhârî]

3. Mekke dönemi

Ebû Bekir radiyallâhu anh, nübüvvet vazifesinin verildiği ilk günlerden, Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem’in vefatına kadar O’nu bu kutsal görevinde bir an olsun yalnız bırakmamış gerek Mekke’de gerekse Medine’de derin bir şevk ve heyecanla İslâm adına önemli hizmetler yapmıştır. Yapmış olduğu bu hizmetlerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Birincisi: Ebû Bekir radiyallâhu anh, Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem’in tebliğ çalışmasına bütün gayretiyle destek vererek; Osman b. Affan, Talha b. Ubeydullâh, Sa’d b. Ebî Vakkas, Zübeyr b. el-Avvam, Abdurrahman b. Avf, Ebû Ubeyde b. el-Cerrah, Osman b. Maz’un, Abdullâh b. Mes’ud, Ebû

Seleme el-Maumî, Hâlid b. Saîd b.el-As, Ubeyde b. el-Hâris, Habbâb b.el- Eret, Erkam b. Ebi’l-Erkam, Bilâl-i Habeşî, Suheyb-i Rûmî gibi mühim şahsiyetlerin İslâm’a girmesine vesile olmuştur. Bahsi geçen bu sahabenin, İslâma nasıl davet edildiklerine değinelim. Başarı Allâh Subhânehu ve Teâlâ’dandır.

Bu hususta yukarıda ismi geçenler arasında Osman radiyallâhu anh gibi, Benî Ümeyye’ye mensup birinin bulunması da dikkatten kaçmamalıdır. Çünkü o sıralarda Mekke yönetiminde hayli söz sahibi olan Ümeyyeoğulları, Haşimîler arasından çıkmış olan son Peygamber Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem’e tarihî Emevî-Haşimî rekabeti sebebiyle sert tepki göstermeye hazırlanıyorlardı. İşte böyle bir ortamda Ebû Bekir radiyallâhu anh takip ettiği usûl ile kabile asabiyetini kırarak Osman radiyallâhu anh’ı İslâm’a kazandırabilmişti. Osman radiyallâhu anh’ın Müslümanlığı tercih edişi akrabaları tarafından hoş karşılanmamış; Hakem b. Ebi’l-Âs’ın plânlaması neticesinde önce ekonomik ablukaya maruz bırakılmış, sonra da elleri ayakları bağlanarak bir odaya hapsedilip dumanla boğulmak istenmiştir. Osman radiyallâhu anh’a bu yapılanlar, cahiliye devri Araçlarının insanları bir yöneliş veya inanıştan caydırmak için başvurdukları bir çeşit işkence idi. Fakat O bu zorlu işkenceye boyun eğmedi, İslâm’da sebat etti; sabır, tahammül ve metanetle bu zorlukları aşmayı başardı.

Keza, yukarıda adları sıralanan bu ilk Müslümanların çoğunluk itibarıyla 15-35 yaşları arasında oldukları düşünülürse Ebû Bekir radiyallâhu anh’ın davete gençlerden başladığı, kurmuş olduğu

“Arınmak için malını veren, en çok sakınan “Arınmak için malını veren, en çok sakınan kimse ise ondan (cehennemden) uzak tutulur. O, yaptığı iyiliği birinden karşılık görmek için değil, ancak yüce Rabbi’nin hoşnutluğunu gözeterek yapmıştır. Elbette kendisi de hoşnut olacaktır” [Leyl: 92/17-21]

iyi ilişkiler neticesinde gençler üzerinde bir nüfuzla sahip olduğu söylenebilir. Yine Bilâl-i Habeşî radiyallâhu anh gibi köle asıllı zümrelerle de İslâmî meselelerde bir araya gelebilmiş olması onun bütün yaş ve meslek gruplarıyla iyi ilişkiler kurabildiğini göstermektedir. Kendisi ile aynı statüde bulunan diğer insanların kölelerle yan yana görülmeyi aşılanma saydıkları böyle bir devirde Ebû Bekir radiyallâhu anh'ın bu tutumu davet çalışmasına vermiş olduğu önemi gözler önüne sermektedir.

Sa'd b. Ebî Vakkas radiyallâhu anh annesinin ciddi direnişi ile karşılaşmıştır. Nakledildiğine göre Sa'd radiyallâhu anh'ın annesi onu İslâmiyet'ten eski dinine döndürebilmek için çok mücadele vermiş, emeline ulaşınca kadar bir şey yiyip içmeyeceğini, gerektiğinde kendi canına kıyacağını söyleyerek oğlu üzerinde psikolojik bir baskı kurmak istemişti. Bu tip durumlarda nasıl davranılması gerektiğini Kur'an-ı Kerîm şu âyette bizlere bildirmektedir: **“Eğer onlar (anne-baba) seni, hakkında bilgin olmayan bir şeyi (körü körüne) bana ortak koşman için zorlarlarsa, onlara itaat etme. Onlarla dünyada iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy...”** [Lokman: 31/15]

Ashâb-ı kiramdan Ebû Ubeyde b. el-Cerrah radiyallâhu anh ise aynı sebepten dolayı babası ile karşı karşıya gelmiştir. Babası, Ebû Ubeyde radiyallâhu anh'ın İslâm'a girişini büyük bir husumetle karşılamıştır. Hatta bu husumet Bedir Savaşında karşı cephelede yer almaya kadar varmıştır. Mücadele Sûrasinin nüzul sebeplerinden biri de bu olaylardır. Konuyla ilgili olarak nâzil olan âyet meâlen şöyledir: **“Allâh'a ve**

âhiret gününe îmân eden hiçbir milleti –babaları, oğulları, kardeşleri, ya da akrabaları olsa bile- Allâh'a ve Peygamberine karşı gelenlere sevgi besler görmezsin. İşte Allâh, îmânı bunların kalplerine yazmış, katından bir nur ile onları desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan, içinde temelli kalacakları cennetlere koyar. Allâh onlardan razı olmuş, onlar da Allâh'tan hoşnut olmuşlardır. İşte bunlar, Allâh'tan yana olanlardır. İyi bilin ki saadete erecek olanlar, Allâh'tan yana olanlardır.” [Mücâdele: 58/22]

Ebû Bekir radiyallâhu anh'ın davetiyle Müslüman olanlardan Zübeyr b. el-Avvâm radiyallâhu anh ve Talha b. Ubeydullah radiyallâhu anh da yakınları tarafından hapsedilerek kendilerine boğucu duman koklatılmak suretiyle İslâm'dan dönmeye zorlanmışlardır.

Ebû Bekir radiyallâhu anh'ın ilgilenerek Rasûl-i Ekrem sallallâhu aleyhi ve sellem'in huzuruna getirdiği ve Müslüman olmalarına vesile olduğu sahabe den hiçbiri baskılara boyun eğmemişlerdir. Bu baskılar aynı zamanda Ebû Bekir radiyallâhu anh'ı da hedef alıyordu. Fakat gerek Müslümanlıkta ki sebatı gerekse de tebliğe yardımcı olmaktadır gayretinin devamı, onun ne kadar dirayetli, soğukkanlı, güven verici samimi bir kişiliğe sahip olduğunu gösteriyordu. Onun basit bir çabası, Cenâb-ı Hakk'ın lütfu ve Rasûl-i Ekrem sallallâhu aleyhi ve sellem'in feyzi ile istidat sahibi insanların gönüllerinde bir hidayet esintisi meydana getirebiliyordu. Bunun dışında Ebû Bekir radiyallâhu anh'ın özellikle dışarıdan gelenlere İslâm'ın tanıtılmasında iyi bilmiş olduğu nesep ilmi hasebiyle hususi bir desteği

oluyordu. Böyle durumlarda genellikle Ebû Bekir radiyallâhu anh, bu alandaki bilgi birikimini kullanarak Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'le dışarıdan gelen kabile mensupları arasında iletişimin kurulmasını sağlıyor ve tebliğ için zemin hazırlanmış oluyordu. Böylece Ebû Bekir radiyallâhu anh, Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in tebliğ çalışmalarına olumlu bir katkı sağlamış oluyordu.

İkincisi: Ebû Bekir radiyallâhu anh, servetini İslâm'ın uğrunda plânlı bir şekilde gönül rızası ile harcayabilmiştir. Kaynaklar, Müslüman olduğu günden itibaren İslâmî hizmetlerde malî harcamalar yaptığını ve bu hususta gerek Mekke'de gerekse Medine'de hiç kimsenin onu geçemediğini bize bildirmektedir. Hasılı, Ebû Bekir radiyallâhu anh, 40.000 dirhem kadar olan nakdî servetinin otuz beş binini Mekke devrinde İslâmî hizmetler için sarf etti. Hicret sırasında beş bin dirhemi kalmıştı. Onu da Medine'de aynı gaye için harcadı ve ticari hayatta sermaye olarak değerlendirdi. Kaynaklarda belirtildiğine göre o, Mekke'de Allâh'ın rızasına erişmek için başlattığı malî infaka hiç ara vermeden Medine'de de aynen devam etmiştir. İnfak ve tasadduktaki sürekliliği onun cömertlik özelliğine ayrı bir güzellik katmaktadır ki bu, ayrı bir tetkik konusudur. Leyl Sûrasi'nin şu âyetleri bu durumla ilgili olarak nâzil olduğu söylenir: **“Arınmak için malını veren, en çok sakınan kimse ise ondan (cehennemden) uzak tutulur. O, yaptığı iyiliği birinden karşılık görmek için değil, ancak yüce Rabbî'nin hoşnutluğunu gözeterek yapmıştır. Elbette kendisi de hoşnut olacaktır”** [Leyl: 92/17-21]

Üçüncüsü: Ebû Bekir radiyallâhu anh İslâmî gayret ve hamiyetini her zaman canlı, derin ve sürekli tutabilmiş, ölünceye kadar geçen sürede de İslâmî hizmetlerdeki hassasiyetini devam ettirebilmiştir. İslâm'ın ilk yıllarından hicrete kadar geçen o zor, zahmetli ve meşakkatli günlerde, Müslümanların, geceleyin yataklarında uyuyunca sabahleyin sağ mı uyanacaklarından, yoksa ani bir düşman saldırısı ile öldürülmüş mü olacaklarından emin olamadıkları dehşetli yıllarda Ebû Bekir radiyallâhu anh her zaman ve her durumda Rasûl-i Ekrem sallallâhu aleyhi ve sellem'in yanında durabilmişti. İslâmî gayret ve hamiyeti onu zaman zaman dinî uygulamalarda hassas bir hâlet-i rûhiyeye sevk ediyor, İslâmî faaliyetlerde öncü olması için zorluyordu. Nitekim Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem bir gün Dârul Erkam'da iken Ebû Bekir radiyallâhu anh ve arkadaşları Kâ'be'ye gidip orada müşriklere İslâm'ı açıkça duyurmak istediler. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem bunun için şartların henüz elverişli olmadığını söylemişse de o kadar ısrar ettiler ki onların hatırını kırmak istemedi, topluca gittiler ve Mescid-i Haram'ın bir kenarına oturdular. Müşriklerden kalabalık bir grup da orada bulunuyordu. Ebû Bekir radiyallâhu anh onlara kelime-i şehâdet ve kelime-i tevhîdi söyleyip İslâm'ı açıklamaya koyulunca müşrikler Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'e hakaret ettiler, Müslümanlara saldırdılar, bilhassa Ebû Bekir radiyallâhu anh'ı şiddetli bir şekilde dövdüler, kabilesi olan Teymoğulları gelince onu dövmeyi bıraktılar. Teymoğullarına mensup bazı kişiler bir yaygıyı sedye gibi kullanarak onu evine götürdüler. Ebû Bekir baygın vaziyette

idi, çevresindekiler onu ayıltmak için büyük çaba gösteriyorlardı. Bununla beraber o günün sonuna doğru gözlerini ancak açabilmişti.

Ayılır ayılmaz ilk sözleri, “Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem ne durumdadır? Ona dil uzatmış, hakaret etmişlerdi.” oldu. Bazıları, yiyecek bir şeyler hazırlayıp oğluna yedirmesi için annesi Ümmü'l-Hayr Selmâ Hanım'ı uyardılar. Fakat Ebû Bekir radiyallâhu anh bir şey yiyecek hâlde değildi. Onun zihninde hep Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem vardı. Ortalık biraz tenhalaşmış da annesi ona bir şeyler yedirmeye davranınca o hiçbir şey yemek istemediğini belirtmiş ve tekrar Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in durumunu sormuştu. Annesi bu konuda bir şey bilmediğini söyleyince o gidip Hattab'ın kızı Ümmü Cemil'den haber getirmesini istedi. Bu hanım, Ömer'in kız kardeşi idi, Ömer'den önce Müslüman olmuştu, durumunu gizliyordu. Selmâ Hanım ona gitti ve bir şeyler öğrenmek istedi. Fakat Ümmü Cemil, henüz Müslüman olmayan Selmâ Hanım'ın yanında sır vermek istemedi, bir şey söylemedi. Bununla beraber konuyla ilgilenmek için onunla birlikte Ebû Bekir radiyallâhu anh'ın yanına gitti. Onu perişan vaziyette görünce kendisini bu hâlde getirenlerden Cenâb-ı Hakk'ın, öcünü almasını niyaz etti. Ebû Bekir radiyallâhu anh, annesinin, görüp duyduklarını saklayacak sır tutabilen bir hanım olduğunu hatırlatarak Ümmü Cemil'e rahat olmasını söyledi. Böylece, tedirginliği üzerinden atan Ümmü Cemil'den, Rasûl-i Ekrem sallallâhu aleyhi ve sellem'in durumunun iyi olduğunu ve şu anda Dâru'l-Erkam'da bulunduğunu öğrendi.

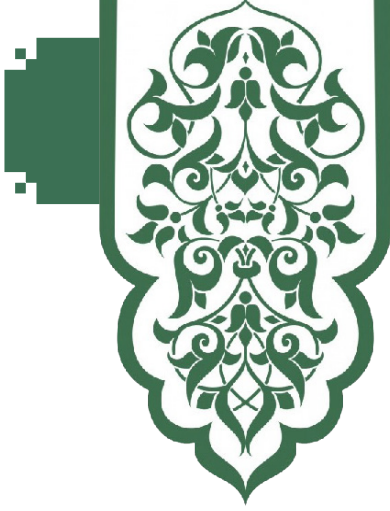
Ebû Bekir radiyallâhu anh buna çok memnun oldu ve O'nu dünya gözüyle sağ salim görmedikçe bir şey yiyip içmeyeceğini ifade etti.

Akşam kararmış, sokaklar tenhalaşmış, şehir sakinlerinin birçoğu da uykuya dalmıştı. Bu sırada Ebû Bekir radiyallâhu, annesi ve Ümmü Cemil'in yardımı ile Dâru'l-Erkam'a geldi, Rasûl-i Ekrem ve orada bulunan Müslümanlarla kucaklaştı.

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem, onun bu tavrından çok duygulandı. Ebû Bekir radiyallâhu anh, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'i sağ salim görmenin mânevi hazzı içindeydi. Kendi rahatsızlığı henüz iyice geçmemişti, güçsüzlüğü de sona ermiş değildi. Ama ona göre her şartta ve her zeminde İslâm için yapılabilecek bir şeyler vardı.

Müşriklerin tazyikine maruz kalması annesini de İslâm'a iyice yaklaştırmış olmalıydı. Ebû Bekir radiyallâhu anh, çok isabetli bir teşebbüsle bulunarak Rasûl-i Ekrem sallallâhu aleyhi ve sellem'den annesinin İslâm'a girmesi için duâ etmesini istedi. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem duâ etti ve Selmâ Hanım İslâm'ı kabul etti. Böylece, Ebû Bekir radiyallâhu anh'ın Kâ'be civarında maruz kaldığı sıkıntı, meyvesini hemen vermiş oldu. Demek ki hak yolda sadakatle yürüyen ve karşılaştığı engelleri sabırla karşılayan kimse çok geçmeden, ilâhi rahmete ve hoşnutluğa erişiyordu.

Bize ayrılan sayfaların sonuna gelmiş bulunuyoruz. Bir sonraki sayımızda kaldığımız yerden devam etmek üzere görüşmek dileğiyle selâm ve duâ ile...

KALBİN DİLİNDEN

ÜMMET VE ÜLFET

Erdem Onur

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ü Teâlâ'nın ismiyle...

Hamd, İslâm ümmetine kardeşliği emreden, el-Velî olan Allâh'ü Teâlâ'ya mahsustur. Muhabbete çağırıp, kin ve nefretten sakındıran, kardeşliği ve ülfeti koruyan Rasûlullâh'a, âline ve ashâbına salât ve selâm olsun.

Değerli okuyucu! İslâm toplumunun en çok ihtiyaç duyduğu şey birlik ve beraberlik içinde olmaktır. Hattâ bu sâdece İslâm ümmeti için değil her insan, ülke ve toplum için böyledir. Ayakta durma temeli ve başarı kaynağıdır.

Özellikle küfrün hâkim olduğu, fitnenin virüs gibi yayıldığı bu dönemde ülfeti koruyup kardeşliği ayakta tutmak neredeyse imkânsız gibi görünüyor. Fakat şunu bilmelisiniz ki, bu felâketin en büyük sebebi bilhassa ümmetin zamanında ayrılıp paramparça olmasındandır.

Ne yazık ki özellikle asrımızda ümmetin uyum içinde hareket etmesi gerekiyorken, her meselede kendini hak olarak görüp ayrı durmayı tercih eden gruplar türüyor. En ufak ihtilaftan dolayı ayrılığa düşülebiliyor.

Minhâc Dergi'si olarak bu sayımızı ülfet kavramına ayırdık. Rabbimizden niyâzımız; bu yazımızla, ülfetin, dostluğun ve beraberliğin ehemmiyetini idrâk ederek bir olmak için gayret etmektir.

Yardım ve başarı Allâh'ü Teâlâ'dandır.

Müslümanları Ayıran Düşmanlar

Öncelikle hatırlamamız gerekir ki İslâm dîninde insanlar ikiye ayrılır. Allâh'ü Teâlâ'yı Tevhîd eden Müslümanlar ve Allâh'ü Teâlâ'ya isyân eden kâfirler. Müslümanlara dost kâfirlere ise düşman olmak ile emrolunmuşuzdur.

“Her kim Allâh'a, meleklerine, elçilerine, Cibrîle ve Mikâile düşman ise, artık şüphesiz Allâh da kâfirlerin düşmanıdır.” [Bakarâ: 2/98]

En büyük düşman olan şeytan ise karşı saftadır. O binlerce yıllık hayâtını sâdece tek bir amaç için adamıştır. Onun amacı Müslümanlar'ı ayırıp istikâmetten alıkoymaktır.

Bunu elde edebilmek için cinleri ve insanları safına çekip bizlere zarar verecek saldırılar düzenler.

«Ey insanlar! Yeryüzündeki helâl ve temiz nîmetlerden yiyin. Şeytanın adımları ardınca gitmeyin. Çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır.» [Bakara: 2/168]

Geçmişte de olduğu gibi kâfirler bugün de Müslümanlar'ı asıl amaçlarından alıkoyup boş işlere sürüklemekte başarılı oluyorlar. İslâm hâkimiyeti için çalışmak yerine insanlara hak ve bâtil ayırımını ispatlamakla uğraşıyoruz. Akîdemizi koruyacağımız yerde fikhî ihtilâflar ayrılık sebebi olmuştur. Şeytan ve ordusu kalplerimize ayrılık ve düşmanlık tohumları ekmişler ve yıllardır kurdukları uyutma planı şuan Müslümanlar arasında kök salmıştır.

İslâm dünyâya hâkim olduğunda kâfirler artık istedikleri gibi hükmedemeyecekler ve zulümlerini sürdüremeyecekler. Bu ise şeytan için büyük bir yenilgidir.

Çünkü dünyâda adâlet olursa ve İslâm dîninin izzeti ortaya çıkarsa, insanlar huzur içinde Allâh'u Teâlâ'ya ibâdet ederler. Akın akın güce tâbî olup İslâm'a teslim olurlar, hak dînin İslâm olduğu anlaşılır. Bunları şeytan ve ordusu bildikleri için asıllarımıza saldırıp İslâm dînini pasifleştirmek için çabalamaktadırlar. Allâh'u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Zulüm ve baskı tamâmen ortadan kalkıncaya ve hâkimiyet sâdece Allâh'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer haksızlıklara son verilerse, artık zâlimlerden başkasına düşmanlık yoktur.” [Bakara: 2/193]

Ülfetin Önemi

Müslüman ordusu cem olarak güçlenir. Cemâat olmak Nebî'nin (sallallâhu aleyhi ve sellem) en önemli ve ilk sünnetlerinden biridir. Dâvet döneminde ilk olarak insanları Tevhîd

üzere cem etmiştir. Cemâat ve kardeşlik büyüdükçe faaliyetler büyümüştür. Her ne olursa olsun sahâbe-i kirâm ülfeti korumuş ve kendilerinden önce birliği ve kardeşlerini düşünmüşlerdir. Bir babanın çocuğunu doyurduğu gibi kardeşini doyurmuş ve bir annenin merhameti gibi kardeşlerine merhametli davranmışlardır.

Onlar biliyorlardı ki birlikte yürürlerse Allâh’u Teâlâ onlardan râzı olup onlara yardım edecektir. Nitekim Allâh’u Teâlâ şöyle buyurmuştur: **“Ey mü’minler! Hepiniz birlikte Allâh’ın ipine sımsıkı sarılın ve ayrılığa düşmeyin. Allâh’ın size olan şu nîmetini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşmandınız; derken Allâh kalplerinizi kaynaştırdı da O’nun bu nîmeti sâyesinde kardeş oldunuz.”** [Âl-i imrân: 3/103]

Ebu Hureyre’den (radiyallâhu anh) rivâyet edildiğine göre Rasûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: **“Mü’min arabulucu, kaynaştırıcıdır. Geçinemeyen ve kendisiyle geçinilmeyen de hayır yoktur”** [Müsned]

Buna benzer bir hadiste Câbir bin Abdullâh’tan (radiyallâhu anh) şöyle dediği rivâyet edilmiştir: **“Mü’min geçinebilen ve kendisiyle geçinilebilendir. Geçinemeyen ve kendisiyle geçinilemeyen de hayır yoktur. İnsanların en hayırlısı, insanlara en faydalı olanıdır.”** [Dârekutnî]

Tahtadan oklar bir araya gelip bir demet hâlini aldığı anda, kuvvetli bir deliyürek bile azmetse onları kıramaz, oklar âdetâ çelikleşir. Fakat ayrı gayrı düştükleri takdirde, zayıflığa ve kırılmaya mahkûmdurlar. İnsanlar da velev ki kâfir olsun birleştiğinde güç kazanır. Allâh’u Teâlâ şöyle buyuruyor: **“Allâh’a ve Rasûlü’ne itaat edin. Birbirinizle çekişmeyin; yoksa**

korkuya kapılırsınız ve kuvvetiniz elden gider. Sabredin; Allâh sabredenlerle beraberdir.” [Enfâl: 8/46]

Abdullâh bin Mes’ûd (radiyallâhu anh) demiştir ki: **“Ey insanlar itâat ve cemâate sımsıkı sarılın. Şüphesiz ki cemâat Allâh’u Teâlâ’nın kendisine sarılmamızı emrettiği ipidir. Cemâat içerisinde size kötü gelen bir şey, ayrı gayrılıkta hoş gördüklerinizden daha hayırlıdır.”** [Taberânî]

İbni Teymiyye rahimehullâh şöyle der: **“Bâzı âlimler der ki: Âlimlerin icmâsı kesin bir hüccet, ihtilâfları ise geniş bir rahmettir.”** [Mecmû’l Fetava]

Âlimlerin ihtilâfları insanların arasını ayıracak sebepler olmamalıdır. Bilakisbu Allâh’u Teâlâ’nın geniş rahmetindedir. Ehl-i Sünnet âlimlerimiz ancak saygı ile anılmalıdır. Görüşlerine ve usullerine yorum yapmak çerez akıllı insanların işi değildir. Devlerin kavgalarına karışan cüceler ezilmeye mahkûmdur. Bu sebeple bizler sâdece onların ilminden faydalanıp, yapmış olabilecekleri hatâları Allâh’u Teâlâ’ya havâle etmemiz gerekir.

Ülfeti Kapsayan Diğer Naslar

Bizler kardeşliğin önemini anlatan ve parçalanıp bölünmekten sakındıran âyetleri ve hadisleri saymakla bitiremeyiz. Hatırlatmak amacıyla bâzılarını zikredelim:

Allâh’u Teâlâ, Kurân-ı Kerîm’de şöyle buyurmuştur: **“Şu dinlerini parça parça edenler ve kendileri de grup grup ayrıışmış olanlar var ya! Senin onlarla hiçbir ilişığın yoktur.”** [En’âm: 6/159]

“Kendilerine apaçık âyetler geldikten sonra o konuda ancak; kitap verilenler, aralarındaki kiskançlık yüzünden anlaşmazlığa düşerler.” [Bakarâ: 2/213]

“Kendilerine kitap verilenler, ancak kendilerine o apaçık delil geldikten sonra ayrılığa düştüler. Hâlbuki onlara, ancak dîni Allâh’a hâs kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O’na kulluk etmeleri, namazı kılmaları ve zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dîndir.” [Beyyine: 98/4-5]

“Şüphesiz Allâh katında dîn İslâm’dır. Kitap verilmiş olanlar, kendilerine ilim geldikten sonra sırf, aralarındaki ihtirâs ve aşırılık tüzünden ayrılığa düştüler.” [Âl-i İmrân: 3/19]

Bunlar Allâh’u Teâlâ’nın apaçık emirleri ve uyarılarıdır. Bunlara uymak her Müslüman üzerine farzı ayn dır. Cemâati korumak İslâm’ın en büyük meselelerindendir. Bölünmemek, İslâm’ın en temel, en mühim meselelerindendir. Rasûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem) buyurmuştur ki:

“Cemâate sarılın. Zira Allâh’ın eli cemâat üzerindedir.” [Tirmîzi] ve **“Kim cemâatten ayrılırsa Cehennem’e girer.”** [Tirmîzi]

Bir diğer hadiste Rasûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem):

“Ümmetim yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır. Bunlardan biri hâriç hepsi Cehennem’de olacaktır.” buyurmuş. Ashâb sormuşlar: **“Yâ Rasûlallâh, kimdir onlar?”** Şöyle cevap vermiş: **“Benim sünnetimden şaşmayanlar kurtulanlardan olacaktır! Yâni Ehl-i Sünnet ve Cemâat mensuplarıdır.”** [Tirmîzi]

Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem bu konu hakkında bir çok tavsiyede bulunmuştur ve cemâat olmamızı bizlere emretmiştir.

Hâtîme

Değerli okuyucular! Cemâatte rahmet vardır, ayrılıkta ise azap. Aynı yolda olup farklı araçlarda ilerlemek sâdece güçsüzlüğe sebep olur. Müslümanlar birbirlerine karşı daha sabırlı ve merhametli davranarak ülfeti korumaları gerekir. Mâzîde yaşanan tatsızlıklara bir çizgi çekip daha büyük hedefler uğrunda tekrar birleşilmesi ve yeni bir sayfa açılmalıdır. Ümmete faydalı olmak niyetiyle bu daha hayırlıdır. Aksi taktirde firkalaşmış gruplar sürekli kâfirlerin maddî ve mânevi esâreti altında mahkûm kalmaya devam ederler. Şeytanın ve şeytanlaşmış insanların tuzaklarına kanmaları an meselesi olur.

“Mü’minler ancak kardeştir. O halde kardeşlerinizin arasını düzeltin” [Hucurât: 49/1]

Kardeşliği koruyan birlikse düşmanın fitne oklarına karşı set olur ve bataklığa düşmüş insanları çekip kurtarır. Nebî (sallallâhu aleyhi ve sellem) son hutbesinde dâhi bizleri firkalaşmaktan sakındırmış ve cemâat olmayı emretmiştir. Rabbimiz bu hususta şöyle buyurmuştur: **“Allâh’tan korkun ve aranızı düzeltin.”** [Enfâl: 8/1]

Duâ:

Rabbim! Ülfet içinde cem olup izzetli bir toplum oluşturmamızda bizlere yardım et! Kâfirlerin kötü niyetli saldırılarına karşı gözümüzü açık tut ve onlara fırsat verme! Rabbim! Kardeşliğimizden râzı ol ve bizleri Cennet’e cem olarak kabul et! Allâhumme âmîn...

Bir sonraki yazımızda buluşmak ümidiyle, sizleri Allâh’u Teâlâ’ya emânet ediyoruz.

KISSA VAKTİ

BOŞ YAŞAR AMCA

Ali Eren

Anlam verilemez asık suratı ve işkence niteliğindeki homurdanışlarıyla, ahırına öfkeli bir giriş yaptı Yaşar amca. Âdeti olduğu üzere, ahırın hemen girişine koyduğu aynada, son iki tel kalmış saçlarını taradıktan sonra; “bugün yine çok yakışıklıyım” dedi kendi kendine. Hayvanlarından başka kimsesi olmayan Yaşar amca, ahırdaki işini görüp hızlıca oradan uzaklaştı. Onun bu garip tavırlarına alışmaya çalışan sarı tosun, yanındaki benekli tosunu şöyle dedi:

— “Arkadaş ben bu Yaşar’ı anlamıyorum. Allâh ona akıl vermiş, dil vermiş ancak hiç Allâh’ı zikrettiğini görmedim. Ne zaman görsem ağzından kötü şeyler çıkıyor. Geçen bülbül kardeşleri duydum, öyle güzel Allâh’ı zikrediyorlardı ki... Ya hu bülbül kadar olamıyor musun be adam!”

Ardından Benekli:

— “Sarırı! Fazla sesini yükseltme, otunu ye işine bak!”

— “Kardeş! Ne dediğini bilmez sefihlere ne zamana kadar sessiz kalacağız.? Tamam susalım bakalım...”

Ahıra çok yakın bir havuzda konuşmayı duyan bir balık:

— “Vallâhi inek kardeş haklı.” Diyerek suskunluğunu bozdu.

Benekli:

— “Hop ayıp oluyor ha! Biz inek değiliz, tosunuz!”

— “Ya, her neyse... Öküz kim, dana kim, inek kim, tosun kim hâlâ ayırt edemiyorum.”

Sarı:

— “Gardaş! Çok takılma, sığır de geç o zaman.”

Balık:

— “Bak bu güzel fikir...”

Bakın ne diyeceğim. Hani bülbüller zikrediyor dediniz ya, aslında bizler de

ilim talebelerinin hayrı için Allâh'a duâ ve istiğfârda bulunmaktayız.”

Bunun üzerine Sarı:

— “Subhanallâh! Kuşlar ve balıklar dahi Allâh'ı zikrediyor ha! Ey ahır ahalisi! Benim öfkem nefsimden değil.

Bu Yaşar bize hoyrat davranır, zulmeder sabrederiz. Allâh'u Teâlâ bizleri insanların hizmetine sundu. Yaşar'a olan faydalarımızı saymakla bitiremeyiz. İşte bu kadar nimete rağmen gaflet içinde yaşamak, Allâh'a karşı bir nankörlüktür. Benim öfkem de bunadır.”

Kendi düşünceleriyle yalnız kalan Sarı da çaresizce köşesine çekilmek zorunda kaldı.

Bir gün şehrin boğucu havasından iyice bunalan bir grup genç, biraz oksijen almak için köyün yolunu tutmuştu. Bu gençlerin bahçesiyle, Yaşar amcanın bahçesi yan yanaydı. İki bahçeyi birbirinden ayıran şey, yamuk yumuk kazıklara bağlanmış, tarihi eser görünümlü, varla yok arasında olan ince paslı bir teldi.

Bu gençler İslâmî hassasiyetlere sahip güzel kimselerdi. Onlar, sakallarından kıyafetlerine kadar Sünnet ile bezenmiş, tevhîdi hayat edinmiş bir grup gençti. Köye geldiklerinde Yaşar amcanın demli çayını içmeden dönmezlerdi.

Yaşar amca, kendisine Müslüman diyen inançlı biriydi. Bu sebeple gençler, her zamanki gibi bahçesinde çalıştığı sırada ona selam verdiler:

— “Selâmun aleykum.”

Diyerek yanına vardılar. Bunun üzerine Yaşar amca asık bir surat ifadesiyle:

— “Aleykum selâm.” dedi.

İlmî birikimleri olan bu gençler, aslında yalnızlıktan sıkılmış olan Yaşar amcayla başladılar sohbet etmeye... Müslüman olduğunu söyleyen ancak İslâm’dan oldukça uzak olan Yaşar amca, sırf yalnızlığını unuttuğu için dinliyormuş gibi yapıyordu.

Çaylar tazeleniyor, kuru yemişler tüketiliyordu. Bu derin sohbe dışardan kulak misafiri olanlar dahi vardı. Yaşar amcanın çiftliğindeki hayvanlar...

Gençlerin hararetli halleri tüm çiftlik ahalisinin dikkatini çekmekteydi. Bizim meraklı sarı tosun ve tayfası da dikkatle dinlemekteydiler.

Gençler, İslâm’ın şartlarını sordular Yaşar amcaya. Önce îmânın şartlarını sayar gibi yapan amcamıza küçük bir kaş kaldırma işareti geldi gençlerden. Bir yandan alındaki terleri siliyor diğer yandan cevabını düzeltmeye çalışıyordu amcamız. Zor bela sayabildi İslâm’ın beş şartını. Ardından gençler sormaya devam ettiler:

— “Yaşar amca, Kelime-i Tevhîd’in manasını biliyor musun?”

— “Evlat, yıllar önce biliyordum ama... ee şey!?”

Konuşmaya şahit olan bizim Sarı mırıldandı kendi kendine:

— “Yahu tamam. Yaşar emmi İslâm’dan uzak derdim ama bu kadarını tahmin etmezdim.

Mükellef olan her bir kulun Müslüman olabilmesi için gereken ilk şartı da bilin-

mezse, nasıl Müslüman olunur?!”

Gençler sorularına devam ettiler:

— “Amca namaz kılıyor musun?”

— “Eee şey! En son bayram namazına gitmiştim ama...”

Şaşkınca dinlemeye devam eden Sarı yine bir şeyler söylemekten kendini alıkoymadı:

— “Ah Yaşar amca ahh! Sabahtan akşama kadar dünyalık işlerin için kendini yıpratırsın, ama günde sadece bir saatini ayırabileceğin namazlarını terk edersin. Sen Rabbinden böyle uzakken O sana ne diye hidayet etsin ki?”

Sarı’nın hemen yanında otunu yiyen Benekli epeyce rahatsız olarak şöyle homurdandı:

— “Ah Sarı! Senin şu akan hızlı kanın hepimizin başını bir gün yakacak, mangalda bonfile olmak istemiyorsan artık sus. Eğer konuşmaya devam edersen bizden uzak dur!”

— “Yazık sana be Benekli! Bir de seni boğa güreşlerine hazırlarlar. Bu ne korkaklık!

Hakkı söylediğimiz için baş belası olduk öyle mi?”

İyice rahatsız olan Benekli ahırın öteki tarafına geçti.

Sorulara çok da devam etmek istemeyen gençler son olarak oruç tutup tutmadığını sordular Yaşar amcaya. Ancak cevap yine içler acısıydı. İşlerin ağır olması sebebiyle tutamadığını dile getirdi amcamız. Pek de susmaya niyeti olmayan Sarı tekrar mikrofonu eline aldı ve çıktı sahneye:

— “Ey gidi Yaşar Emmi! Yapayalnızsın. Çünkü sen Rabbini terk etmişsin O’da seni terk etmiş. Kalbin sürekli daralıyor. Çünkü sende îmânın zerresi yok. Hiç kimse seni sevmez hatta hayvanların bile... Çünkü ahlâksız, kötü kalpli, gaddarın te-kisin. Hiçbir zaman huzurlu değilsin çün-kü Allâh’a ibadet etmek nedir bilmezsin.

Allâh’a itaat etmeyen kalp neyle mut-main olur? Sürekli söversin, Rabbim ağzından zikrullâhı almış. Ve daha nice kötülüklerin... Herkes kendi sorumlulu-ğunu yerine getirmeli bu dünyada. Biz hayvanlar, insanların hizmetine sunul-duk. Bir gün olsun dedik mi görevimizi yapmayacağız diye. Ama bakıyoruz ki nankör insanoğlu, kulluk görevini yerine getirmiyor. Vallâhi hesap var ey insan! Ey Yaşar emmi, yersin, içersin, yatarsın. İbâdet nedir bilmezsin. Biz hayvanlarda böyle yaşarız. Söylesene bizden ne farkın var? Hey gidi Yaşar amca... Boş yaşarsın anca...”

Yaşar amca, en hırçın tosunu olan Sarı’nın sesini nerde olsa tanırdı. Hararetli konuşma esnasında, sanki bir şeyler ifade etmek istercesine yükselen möle-melerini sürekli duymuştu. Muhabbet-ten de iyice sıkıldığı için bir bahane ara-yan Yaşar amca gençlerden izin istedi:

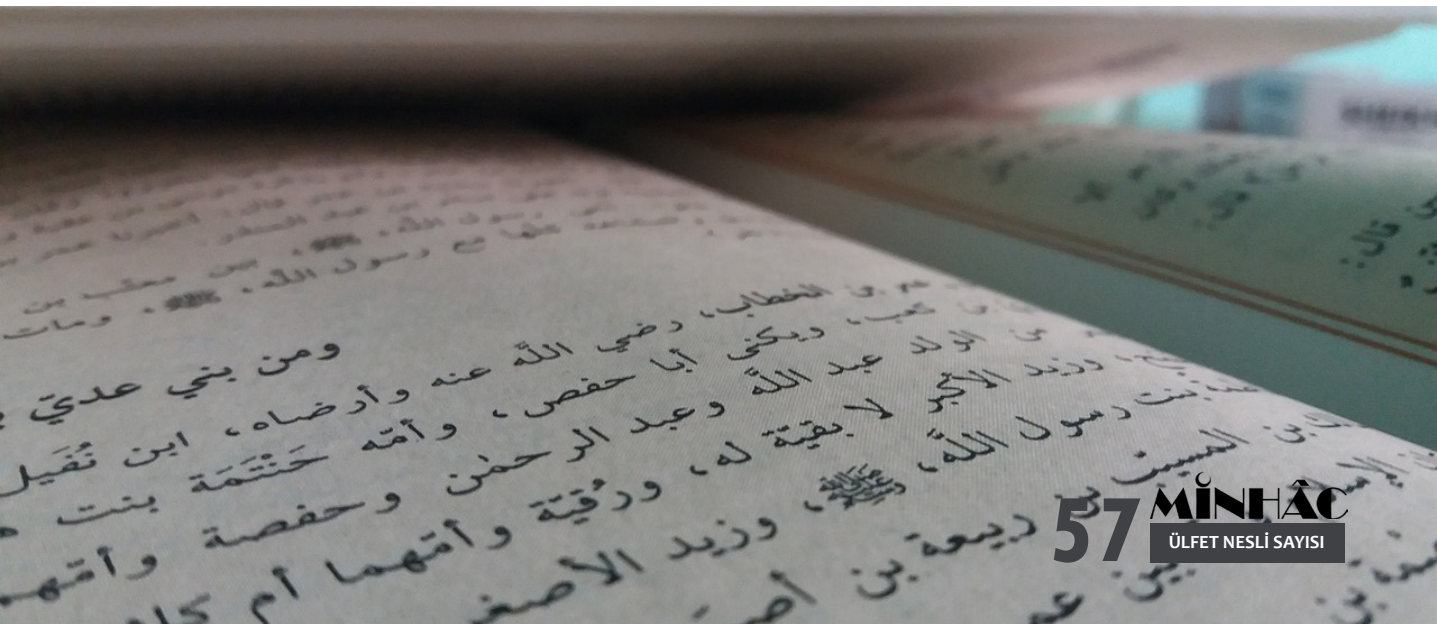
— “Gençler sohbetinizi balla bölüyorum ama ben şu tosuna bir bakayım acaba ne derdi var?”

Zaten gençler de akşam vaktinin girdi-ğini hatırlamışlar ve kalkmaya hazırlan-mışlardı. Yaşar amca ahırın yolunu tut-muş, gençlerde namazlarını kılmak için evlerine doğru hareketlenmişti. Allâh’u Teâlâ ayaklarına kadar göndermesine rağmen, Yaşar amca bir kez daha hak-tan yüz çevirmişti.

““

Maalesef ki hüccet kendilerine tama-men ulaşmasına rağmen nice Yaşar am-calar haktan irad etmişlerdir. İnsanlar hakkı bir kenara bırakmış, dünyalık menfaatlerle nefislerini tatmin etmenin peşine düşmüşlerdir. Kalpler ölmüş, maneviyatlar yok olmuş bedenlerse hayvansı cesetlere dönmüştür. Şimdi soruyoruz: Kulluktan uzak nefisler için geçen böylesi hayatların hayvanların hayatından ne kadar farklı olabilir ki?

Allâh’u Teâlâ bizleri, kulluk şuuruna va-kıf kimselerden kılsın. Dünyada ve ahi-rette iyilikler ihsân eylesin. Allâhumme âmin.

NEFSİNE UYMA GARDAŞ

Küfrün oyunlarını gör artık gardaş
Yoksa seni bekliyor ebedî ataş
Gel îmân cephesine ol bize yoldaş
Bırak artık nefesine uymayı gardaş

...

Zalimlerin zulmüne yanaşma gardaş
Zulüm, nûrsuz karanlık, hemen uzaklaş
Beraber yanar nârda insânlar ve taş
Bırak artık nefesine uymayı gardaş

...

Fâsıkların fiskından kaçasın gardaş
Günahlar, âsilere vefasız sırdaş
Harâmzâdeler sırtlanır ruhsuz naaş
Bırak artık nefesine uymayı gardaş

...

Köleler sanır seni kölesi gardaş
Tağutlardan alırlar isyana maaş
Sakin yeme, yedirme zehirli o aş
Bırak artık nefesine uymayı gardaş

...

Korkular zindanından firar et gardaş
Dünyânın âşıklarıyla mertçe savaş
Bitecek elbet bir gün sayılı telaş
Bırak artık nefesine uymayı gardaş

Hakan Emin.

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

“Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin”

3 Aylık e-Dergi

-Ücretsiz-

EKİM 2024

Ahlâk Sayısı

www.minhacdergisi.com

minhacdergisi@gmail.com

Telefon: 0501 362 15 10

Dergi içinde yer alan yazılardan ilgili
yazar mesûldür.

Kaynak gösterilerek kısmen ya da
tamamen alıntı yapılabilir.

"doğru bir yol arayanlar için"

MINHAC

**"Allâh'ın size olan nimetini hatırlayın.
Hani sizler birbirinize düşmanlar
idiniz de O, kalplerinizi birleştirmişti.
İşte O'nun bu nimeti sayesinde
kardeşler olmuştunuz."**

[Â-i İmrân: 3/103]